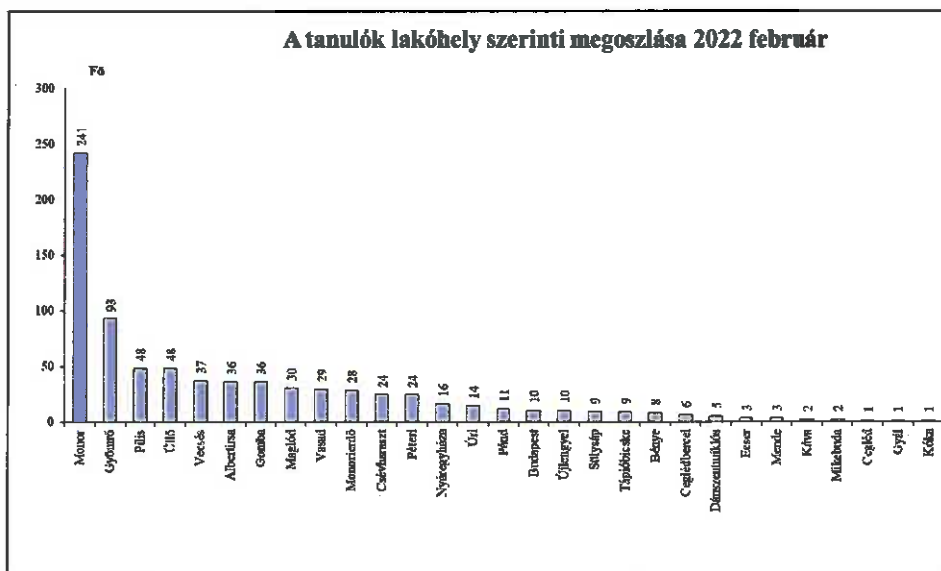

A MONORI JÓZSEF ATTILA GIMNÁZIUM ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKGIMNÁZIUM HELYZETELEMZÉSE 2022

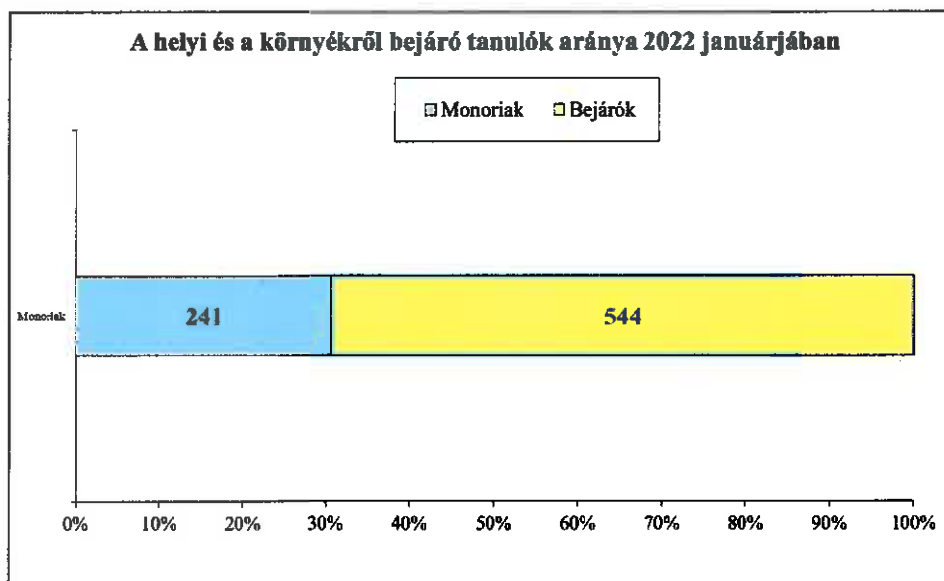
A beiskolázási körzet jellemzői

A monori József Attila Gimnázium és Közgazdasági Szakgimnázium Pest megye középső részében helyezkedik el. Főleg a **Monoron** és a **környező településeken** élő fiatalok középiskolai továbbtanulását szolgálja. A tanulók 70 %-a bejáró, 30%-a monori. Az autóbusz- és vonatközlekedés a napi tanulmányi időkhöz jól illeszkedik.

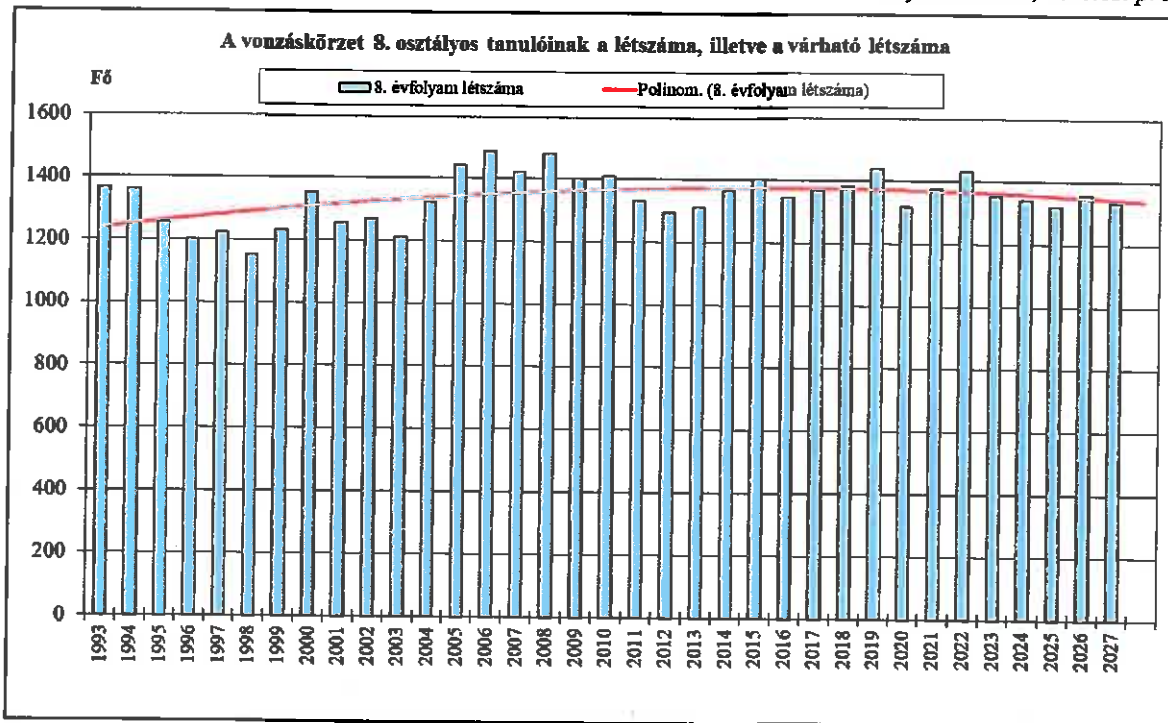
Tanulóink 29 kicsi vagy közepes méretű településről, **több mint harminc** általános iskolából jönnek.

Kevés a súlyos fegyelmezetlenséggel, rossz magatartással bíró tanulóink száma. Megítélésünk szerint a **vidéki életmód**, és az általában **rendezett családi háttér** ennek az elsődleges oka. Az elmúlt években a fegyelmezetlenség, a motiválatlanság növekedett. Ezt elsősorban a családok szerkezetének, anyagi helyzetének változása, a világjárvány digitális világa okozhatja.

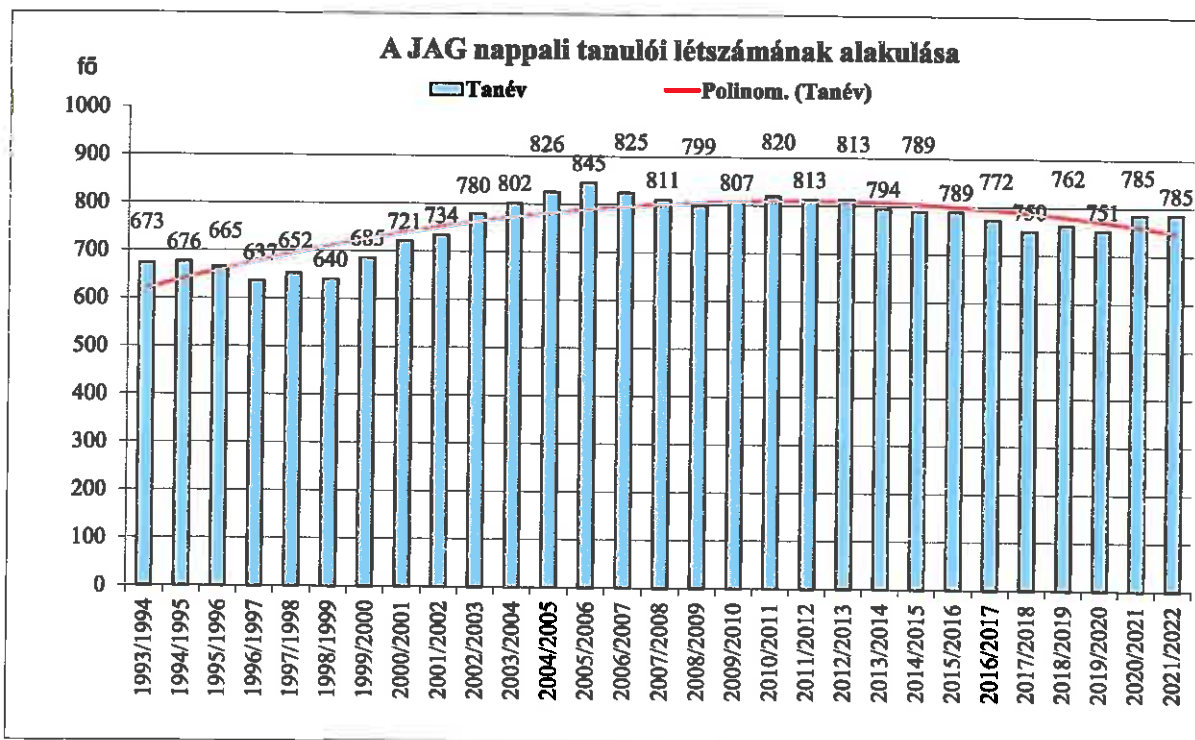

Folyamatosan figyeljük a beiskolázási körzetünkben lévő általános iskolákban végző tanulók létszámát. Az elkövetkezendő időszakban a várható létszámot és tendenciát a következő ábra mutatja a 2020. október 1. statisztikai adatok alapján.

A létszám alakulást a született gyermekek számának növekedése, valamint az agglomeráció speciális helyzete is alakítja. A kistérség pozitív migrációs mutatója várhatóan a jövőben is befolyásolja a létszámot. Az adatokat tekintve 2008-ban volt a végzős 8.-os létszám a legmagasabb, majd innen kezdve kis ingadozással – a trendvonal alapján – a létszám állandósul.

Az iskolánk tanulói létszáma láthatóan jól követte eddig a körzet létszámát, ezért a tanulói létszámunk előrejelzésére jól használható a körzet demográfiai előrejelzése.

Iskolánk alkalmas a 800 körüli tanulólétszám differenciált ellátására, így a 20 – 25 km sugarú körzet valós igényeit ki tudjuk elégíteni.

Az elmúlt időszakban az intézmény által kínált képzési típusokban többször is változás történt. Ennek oka a törvényi és fenntartói feltételek, valamint a kereslet változása. Megszűnt a levelező,

majd az *esti tagozat*. Elindult, majd kilenc, illetve hét év kihagyás után újabb hat évig működött a *közgazdasági szakképző* évfolyam. 2021 júniusában volt az utolsó 13. évfolyamunk szakmai vizsgája. 2022. szeptember 1-től az 52 éves múlttal bíró közgazdasági képzés megszűnt az iskolánkban.

A középiskolai képzés rendszerét országosan átalakították. A gimnáziumi képzés és a szakképzés szétvált. A közgazdasági képzés iránt a tanulói és szülői igény továbbra is jelentős, ezért vezettünk be 2017. szeptember 1-től a *gazdasági orientációs gimnáziumi* képzést.

A 2004/2005-ös tanévtől kezdve az ötévfolyamos *nyelvi előkészítő*s képzésben is tanulhatnak diákjaink

Az iskolai változásokat eddig sikerült célszerűen illeszteni a környezet (törvényi, fenntartói, oktatás-szervezési, „piaci”, szociológiai, gazdasági, ...) változásaihoz. Az **adaptív szemlélet** alkalmazása sikereket hozott. Lehetőségeinknek megfelelően minden tanévben **160-170** fő kezd meg tanulmányait az iskolánkban.

A várható tendenciák:

- a demográfiai adatok alapján az általános iskolai korosztály létszáma állandósul illetve enyhe növekedés várható,
- a főváros vonzáskörzetét sok család kedvező lakóhelynek ítéli meg, ezért jelentős a fővárosból a környező településekre beköltöző kisgyermekes családok száma,
- a szakképzés szerkezeti átalakítása vélhetően növeli fogja az oda jelentkező általános iskolás diákok számát.

A jövőbe tekintve, a tendenciákat látva, iskolánk tanulói létszámában minimális változás várható, nem több, mint ami az utóbbi 15 évben volt.

Az utóbbi 28 év oktatási fő feladatmutatóit az *3. számú mellékletben* elhelyezett táblázat foglalja össze, amely részletes elemzésre is alkalmas.

Minden évben **nagy gondot** fordítunk a beiskolázásra. A **pályaválasztási szülői értekezleteken** tanáraink személyesen jelennek meg, ahol **beiskolázási ismertetőt** adnak minden megjelentnek. November – december hónapban **Nyílt napokat** tartunk, ahol személyesen vagy online formában lehet iskolánkkal megismerkedni.

Beiskolázási stratégiánk fő jellemzői:

- a hitelesség,
- a személyes kapcsolatok kiépítése (szülőkkel, általános iskolai tanárokkal),
- az általános iskolákkal a barátságos, segítőkész kapcsolat kiépítése, széles körű tájékoztatás, a lehetséges együttműködés megvalósítása.

Hosszú évek óta alapvető feladatunknak tartjuk, hogy **Monor város és a környező települések** fiataljainak megfelelő, **széles skálájú, színvonalas középfokú oktatást** biztosítsunk a lehetőségeinknek és az elvárásoknak megfelelően. A diákokról való gondoskodást **barátságos, derűs, ösztönző légkörben** végezzük. Tanulóink összességében **érzelmileg kötődnek** az iskolához, tanárokhoz. Sikerült megtartani (bár egyre nehezebb) az alapítás óta jellemző **családias, bizalommal telített légkört**.

Az iskolai oktatás jellemzése

Alkalmazkodóan változtatjuk az iskola **oktatási kínálatát**, hogy minden tanulót sikerüljön hozzásegíteni képességeinek kibontakoztatásához, **céljai** eléréséhez.

Az **átlagosnál magasabb** tanulmányi teljesítményre vágyó gyermekeknek a **hatosztályos gimnázium** a legmegfelelőbb. Ennek elsődleges célja a **tehetség gondozás, a felsőoktatásra való alapos felkészítés**. Ezért az általános iskolában jeles vagy kitűnő tanulókat várjuk ide. A szellemi terhelés és az **elvárások nagyok**. Az érettségi vizsga átlaga ezekben az osztályokban **4,50** fölött van, a továbbtanulási arány pedig a **90%-ot** meghaladja. A környező általános iskolák már elfogadták ezt a képzési típusunkat, és legtöbbször a gyermekek, a tehetségek hatékonyabb fejlődésének tartják. A mi meglátásunk az, hogy ez az oktatási forma **sikeres**.

A **négy- és ötosztályos gimnáziumi** osztályokat a tanulók **érdeklődési köre** szerint szervezzük. Indítunk **humán, reál és gazdasági** osztályokat. Az osztályok beiskolázási átlaga közel azonos. Az általános gimnáziumi osztályoké 4,6 körül van, a gazdasági orientációs osztályé 4,3. A helyi tantervek óraszámait biztosították arra, hogy ezek az osztályok az **érdeklődésüknek megfelelő tantárgyakból többletórát** kapjanak.

2004-ben megszerveztük a **nyelvi előkészítő** osztály indítását is. Az osztály egyik fele **angol**, a másik **német** nyelvet tanul. Az általános iskolákban kevesebb diák tanul német nyelvet, így a beiskolázásnál is kisebb a kereslet. Az igényeket figyelve az angol nyelvi képzésre több diákot veszünk fel. Óratervük lehetővé teszi, hogy 10. vagy a 11. osztály végén **előrehozott érettségi vizsgát** tegyenek. Ezzel a lehetőséggel több diák él. A sikeres előrehozott érettségi vizsga letétele után egyre többen tesznek **nyelvi emelt szintű érettségi vizsgát** vagy **felsőfokú nyelvvizsgát**. Tapasztalataink szerint ebben az oktatási formában negatív tendencia is mutatkozik. A képzésben résztvevők már „felnőttek”. Céljaik, vágyaik, olykor munkájuk is van, ezért a 12. és a 13. évfolyamon a hiányzás az átlagosnál magasabb.

A gimnáziumi oktatás célja **felkészítés a felsőoktatásra**, és emellett a **középfokú iskolai végzettség**, illetve a későbbi szakképesítés megszerzése. Ezek az osztályok tanulmányi előmenetelüket tekintve megosztottabbak, mint a hatosztályosok. Régebben a tanulóinknak kb. 40 %-a csak a középfokú végzettség megszerzését tekintette célnak. A 2000-es évek elejére ez az arány csökkent, amely elsősorban az felsőoktatási felvétel liberalizálása következtében alakult így.

A továbbtanulást elsősorban az elméleti tárgyak **fakultációs órái**, másodsorban az **érettségi vizsgaelőkészítők**, és kisebb mértékben a **szakkörök** biztosítják.

Az elmúlt évek rendkívüli helyzete komoly nyomot hagyott az életünkben, a diákok tanulási módszerében, sok esetben a tudásában. A kényszerű távoktatás hatékonysága igen vegyes képet mutatott. A családok szerkezete, a gyermekekkel való törődés, szülői odafigyelés szándéka, lehetősége jelentősen megváltozott, ami kihatott az otthon lévő gyerekek viselkedésére.

Ezek következményeként jelentkező **divergencia** komoly nehézséget jelent a középiskolai oktatás kezdeti szakaszában. Iskolánkba több, mint 30 általános iskolából érkeznek tanulók. Úgy érzékeljük, hogy felkészültségükben, az elsajátított tananyag tartalmában **nagy különbségek** vannak. Mindenképp szükségessé vált az első évben egyfajta **szintrehozás**. Ennek egyik módja a kulcstárgyaknál (matematika, nyelvtan, idegen nyelv) a csoportbontás megvalósítása. A 2020-tól a felmenő rendszerben bevezetendő NAT – a Helyi tantervünk – lehetőséget biztosít további tantárgyak csoportbontására, a szintre hozásra és a hatékonyabb tanulási módszerek alkalmazására.

A tanulók helyesírása, matematikai alapkészsége, funkcionális olvasni tudása, az idegen nyelvben való jártassága, tanulási módszere **nagyon változó**. A **felzárkóztatásra** ezért külön órakeretet biztosítunk (különösen a 9. évfolyamon), és ezzel párhuzamosan a **tehetség gondozásra** is.

Az oktatás – nevelés folyamatai

Változás az oktatásirányításban, a feladatellátásban

A 2013-at megelőző 20 évben jelentős változás történt a közoktatás szakmai, eszmei **irányításában**, fenntartásában, felügyeletében és **finanszírozásában**. Ez mindenképp a közoktatási intézmények nagy különbségéhez vezetett. A működést sokszor nehezítette az információhiány, a biztos követelményrendszer elvesztése és az intézmények szakmai és egyéb elszigeteltsége. Igen nagy munka hárult az intézményekre az átélt **decentralizáció** és az ezzel járó **dereguláció** következtében. Ez folyamatosan új szerepet kívánt az intézményektől. A saját hatáskörben foganatosított döntések száma jelentősen megnövekedett, **stratégiai döntés-előkészítő** rendszereket kellett létrehozniuk, és a jogi szabályozás helyi szintje is kiterjedélyesedett. Erre az időre esett a kerettantervek alapján az új helyi tantervek megalkotása, a megváltozott jogi háttér figyelembevételével a **belső szabályzatok** (SZMSZ, Kollektív Szerződés, munkaköri leírások, Pedagógiai Program stb.) újrafogalmazása.

Különös csapást jelentett az egész iskolai életre, hogy a fenntartónk 2011-ben **fizetőképtelenné** vált. Nem egyszerű időszakot vészeltek át az intézmények és az intézményvezetők.

Mindezek megoldására jött létre egy új, centralizált oktatás-irányítási rendszer. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény ennek a keretszabályozását határozta meg.

Intézményünk 2012-ben átkerült a Pest megyei fenntartásból a **Pest Megyei Intézményfenntartó Központ** irányítása alá, majd 2013-tól az állami köznevelési intézményeket a **Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK)** működtette. Iskolánkat a Ceglédi Tankerület és a Monori Járási Tankerület is irányította. Ez a kettősség a középiskolai és a közgazdasági szakmai képzés miatt volt. Az új szervezeti struktúra működtetése ismét jelentős feladatot adott az iskola vezetésének. A járási és a megyei tankerület szakmai és finanszírozási feladatait megfelelően látta el. Intézményünkben minden alapfeladatot el tudtunk látni, felújítást is tudtunk végezni. Országosan az iskolák működtetése, a mindennapi életük finanszírozása nem volt zökkenőmentes.

2016-ban a KLIK ismét átalakult, és azóta a **Klebelsberg Központ (KK) Monori Tankerületi Központja** lett a fenntartónk.

Minden fenntartóváltás alkalmával a pedagógusok és a technikai dolgozók munkáltatói is változtak, sokszor nem azonosan. **Monor Város Önkormányzata** – gondos gazdaként – a város iskoláiban szerepet kívánt vállalni.

Az elmúlt szűk 10 évben hat fenntartói átadás átvétel történt intézményünk életében. Ez minden fél számára új szervezeti struktúrát, annak kialakítását, kapcsolatok kiépítését, eljárásrendek készítését jelentette, majd ezek hatékony működtetését és fejlesztését. Ahhoz, hogy a rendszer eredményesen és hatékonyan működjön, hosszabb idő és megfelelő türelem szükséges.

Intézményünk szerencsés helyzetben van, mert a **Monori Tankerületi Központ** mint fenntartó, **Monor Város Önkormányzata**, mint tulajdonos is mindig a fejlődésünket segíti elő, támogatja jó elképzeléseinket. Az elmúlt évek pénzügyi kiszámíthatósága, a felújítások, a megvalósult és a jövőbeli beruházások ezt igazolják.

A folyamatos szervezeti átalakítás, majd a 2019-ben bekövetkezett *járványhelyzet* nehezítette az oktatásirányító és a gazdasági hatóságok működését. Gyakran szembesültünk a kiszámíthatatlan csoportosítású ad-hoc adatbekerésekkel. Megfelelni ennek csak párhuzamos adatfeldolgozással, rugalmasan kezelhető intézményi adatbázis létrehozásával, valamint az adatokban **jelentős redundancia** alkalmazásával lehetett. A fenntartó is sokszor rákényszerült az eddig nem

használt, vagy más csoportosításban meglévő adatok máról holnapra való begyűjtésére. Ez olyan terhet rótt a vezetésre, hogy a tantestület pedagógiai irányítása olykor **csorbát** szenvedett.

A **szakmai kontrollt** tanáraink túlnyomó része hiányolja, és szakmai munkájának megnyugtató végzéséhez **fontosnak tartja**. A pedagógusok előmeneteli, minősítési rendszere egyfajta megítélése, értékelése a szakmai munkának.

A nevelőtestületben 33 pedagógus vett részt sikeres Ped II., és 6 fő mesterpedagógus minősítésben. Az idén 4 fő minősítési eljárását szervezi az OH. A 2023-as gazdasági évben kell minősülni azon 6 pedagógusunknak is, akik 2013-ban Ped I. fokozatban kerültek és eddig nem töltötték fel az e-portfóliójukat.

Az országos tanfelügyeleti rendszer az utóbbi két évben a pandémia helyzet miatt nem működött. Ezt megelőzően pedagógus tanfelügyelet nem volt az intézményben, vezetői és intézményi tanfelügyelet igen. A minősítések és a tanfelügyelet értékelésekor intézményvezetőként büszkeséggel töltött el a szakértői bizottsági tagok által megfogalmazott és elmondott elismerő és dicsérő szavak.

A pedagógusi tanfelügyeleti rendszer ezidáig még nem igazán működött. Talán annak tartalmát, módszerét, hatékonyságát és eredményességét újra kellene gondolni. Ezt érzékelve, a szakmai irányításban, felügyeletben megnőtt az iskolai szakmai munkaközösségek, és ezen belül a **munkaközösség-vezetők** szerepe.

A régi és az új NAT kettős helyi tanterve, az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának átalakítása sok párhuzamosságot hordoz. Új szaktárgyi tartalmak beépítése, új taneszközök bevezetése és nem utolsósorban a pedagógus kompetenciák fejlesztése munkaközösségi feladat. A munkaközösség-vezetők a támogató és szakmai irányító feladataik mellett az ellenőrzés tevékenységét is végzik. Képviselek a közösség érdekeit mind az iskolavezetés, mind a szakos kollégák felé. Ez a tény is erősíti, hogy a tanárok, a munkaközösség vezetők továbbképzése alapvető szükséglet. Meg kell ismerkednünk a változásokkal, meg kell szerveznünk a megismerés, a bevezetés, az alkalmazás és a szükséges módosítások folyamatait. Igyekszünk minden lehetőséget kihasználni.

A továbbképzés egyik nélkülözhetetlen módja az önképzés, illetve a pedagógiai **megújulás**. Tantestületünk 2005-2007 között egy nagyobb pedagógiai fejlesztésben vett részt. (HEFOP 3.1.2) Ennek a központi témája a kompetencia-fejlesztés volt. E kísérleti munka során tapasztalatot szereztünk arról, hogy hogyan lehet a mai közoktatási keretek között a kompetenciaalapú oktatást megvalósítani. A konzorciumban 2 középiskola 5 általános iskola és 2 óvoda vett részt.

2017-től iskolánk nyertesként részt vett a VEKOP-7.3.3 **Digitális környezet a köznevelésben pályázatban**. A pályázat címe: 4M – Motiváció, Modernizáció és Módszertani Menőség a Monori Tankerület intézményeiben. A program keretén belül több mint 20 pedagógus digitális továbbképzésen vett részt, 6 pedagógus 10-10 digitális tananyagot feldolgozó óratervet készített. Egy tantermünk okos tábla felszerelésével okos teremmé alakult át. A tanterembe a diákok részére tabletek is kerültek.

Az elmúlt időszakban a tanítási év 9 hónapját **digitális tanítás – tanulás rendszerében** végeztük. A tanárnak, a diáknak nem adott más lehetőséget ez a helyzet, mint azt, hogy a meglévő digitális tudásunkat igen gyorsan fejlesszük. Igen sok jó, ötletes és eredményes megoldás született a tananyagtartalom átadására, a tanítási módszerek megújítására. Az is igaz, hogy sok nehézséget, olykor sikertelenséget is eredményezett.

A tantestület tapasztalatainak **belső tudásmegosztása**, a jó módszerek, értékelési metodikák egymásnak való átadása sokat segített a nehéz helyzeteken. A külső kapcsolati rendszerünk, a tankerület által működtetett Monori TK Oktatás Facebook csoport még szélesebb tárházat adott ebben a rendkívüli helyzetben.

Az időszak nehézségeit is átéltük: a digitális eszközök hiánya, hiányosságai, a diákok aktivitásának, motivációjának csökkenése, a közösségektől való távolmaradás érzelmi, szociális negatív hatása.

A mostani jelenléti oktatásban is érezzük ennek az időszaknak az **előnyeit és a hátrányait**. A digitális tudásunk, bátorságunk jelentősen gyarapodott. A tanórákon igen változatos, motiváló tananyagtartalommal, módszerekkel tudjuk a diákokat oktatni. Érezzük azt is, hogy a diákokat nehéz „visszaszocializálni” a közösségbe. Feltűnő, hogy kevésbé figyelnek egymásra, kevésbé beszélgetnek egymással, a saját érdekük az első, ami megszokott lett számukra. A napokban kaptak a tanárok és 9. évfolyamos tanulók laptopokat. Ezek a digitális tanítás-tanulás fejlődésének további segítői lesznek.

Az Iskolai Diákbizottság kezdeményezésére a tanulók már többször véleményezték szervezett módon az őket tanító **tanárok munkáját**. A felmérés és az értékelés igen körültekintően zajlott. A felmérésben minden diák részt vehetett. A több mint 45 000 adat statisztikai kiértékelését mutatjuk be. Az értékelés ötfokú skálán történt.

A tanulóifjúság véleménye a tantestületről

<i>A tanári értékelés szempontjai</i>	I. Szakmai tudása, felkészültsége	II. A tanítási tudás képessége: a tananyag jól felépített, érthető, követhető, világos magyarázata	III. A tanmenet betartása: a tananyag jól felosztott arányos feldolgozása, teljesíthető követelmények támasztása	IV. A számonkérés, értékelés korrektsége, igazságossága, rendszeressége	V. A dolgozatok elfogadható időben való kijavítása	VI. Empátiakészsége: a tanulók iránt tanúsított tisztelete, érdeklődése, megértése, segítőkészsége	VII. Egészséges lelki alkat: jó hangulati, derűs, nyugodt órávezetés	Összesen
<i>Átlagok 2004</i>	4,46	3,97	4,1	4,07		4,03	4,02	4,11
<i>Átlagok 2008</i>	4,5	4,11	4,22	4,11	4,2	4,12	4,11	4,2
<i>Átlagok 2013</i>	4,4	3,99	4,12	4,04	4,07	3,99	4,08	4,08

Az adatokból látható, hogy a tanulók nagyra értékelik a tantestület **szakmai tudását**, valamint a **jó tanár – diák viszonyt**. A követő mérések igazolják, hogy a tanárok figyelnek a tanulók véleményére.

A vezetői megbízatásom első évében végeztük az utolsó mérést. A következő tanévek során ismét cél, a hasonló értékelés készítése. Vélelmezem, hogy a közösségi kapcsolatok alakulása, a digitális tanítás – tanulás, a személyes érdekek előtérbe helyezése sokkal kritikusabban mutatja majd az elvárásoknak való megfelelésünket. Az elmúlt időszakban a pedagógus munka társadalmi elismerése igen mérsékelt volt, ebből adódóan a pedagógusok száma csökkent, átstrukturálódott, terhelésük növekedett. Ennek lenyomata is az értékelések befolyásolója lesz.

Az eddig végzett tanári értékelések alkalmával a pedagógusok a személyesen megkapott értékelőlapjuk alapján az erősségeiket igyekeztek megtartani, gyarapítani, a gyengeségeiken javítani.

Hazai és nemzetközi projektek

2006-ban csatlakoztunk a **Szoláris Iskolák** nemzetközi hálózatához. Így kerültünk kapcsolatba a napenergiái kutatásokkal. Az iskolánkban folyamatosan mérjük a napsugárzás jellemzőit, eszközöket fejlesztünk, és adatbázist építünk a szoláris rendszerek kialakításához. Egyik legnagyobb sikert a Tudományos Diákok Országos Konferenciáján (TUDOK) 2008-ban értük el,

ahol iskolánk csapata **országos első díjat** kapott. A TUDOK munkájában tanulóink évente vesznek részt, és mutatják be kutatási eredményeiket.

Rendszeresen veszünk részt nemzetközi projektekben is. Ez lehetőséget ad a szakmai tapasztalatcserére, kapcsolatépítésre, a tanulók idegen nyelvi tudásának hasznosítására, fejlesztésére, és természetesen többeknek „világjárásra”. A 2002-es **Comenius projektben** hat európai iskolával közösen dolgoztunk. A munka kapcsán született egy hatnyelvű antológia: *Barangolás Antológiában – Tempus Közalapítvány 2002.*

Folytatásaként a Tempus Közalapítvány segítségével az igen sikeres **Nők a migrációban** projekt valósult meg. A francia, olasz és a magyar tanulóink közös munkáját a kiadott DVD őrzi.

2009 – 2011 között gyakorlott „Tempus”-osként belga, német és olasz tanulókkal valósult meg az **Iskola és alkohol** emlékezetes munka, amelynek egyik nagyszerű eredménye a négy nyelvű *Palackozott igazságok* című 500 példányban kiadott kötet.

2012 – 2015 között német, francia, máltai és lengyel diákokkal az **Iskola és a Művészet – Látni és látszani** pályázatban alkottak diákjaink.

A jelenleg 2018-2022 között öt ország együttműködésében **A jövő és a Természet** témát járják körül diákjaink a német, francia, román és a lengyel gyermekekkel a sikeres ERASMUS pályázatunkban. A rendkívüli világhelyzet a projekt megvalósítás módszereit és lehetőségeit nagyban befolyásolta. Diákjaink külföldi mobilitásokkal és cserediákok fogadásával – olykor online projektfeladat megoldásával – dolgozzák fel ezt a témát. A diákok egy része szereti ezt a lehetőséget, így egy-egy Erasmus pályázat lezárását követően mindig keressük az újabb lehetőségeket.

A **Határtalanul** pályázat keretében öt osztályunk vett részt külföldi tanulmányi kiránduláson. Csoportjaink Erdélyben és Szlovákiában voltak.

Az elmúlt két évben intézményi szinten is pályáztunk csoportos utazással a **Külföldi Nyelvtanulási Programba (KNYP)**. A járványhelyzet szigorítási miatt mind két évben ezzel a lehetőséggel nem tudtak élni a középiskolások.

Személyiségfejlesztés – a fejlesztés színterei

A hozzánk járó gyermekek általában **jó magatartásúak**, tisztelettudók, együttműködők. Ez köszönhető a falusi természetnek, az emberközelségnek, az egészséges lelkiállapotnak, amely szocializációt eredményez. Az elmúlt időszakban azonban megfigyelhető több **negatív tendencia**. Az emberi kapcsolatokat tekintve sok mindenben megváltozott az **iskolán kívüli világ**.

Az általános **értékvesztés**, az önző, másokhoz **kíméletlen** életszemlélet, a **szubkultúrák** szabad terjedése, a társadalmi különbségek növekedése, az **elszegényedés**, a **munkanélküliség** testetlelket kikezdő hatása, a **családi kötelék lazulása** az ifjúság életvitelére negatív hatással van.

Az iskola ezeket a személyiségre negatívan ható tényezőket igyekszik ellensúlyozni. Az **osztályfőnöki munka**, az osztályfőnök személyisége a tanulók pozitív értékítéletének kialakításában kulcsfontosságú. Ezért biztosítunk **közösségnevelési órákat** az osztályoknak. Ennek keretében közösségi programok (kirándulás, színházlátogatás, közös korcsolyázások, stb) szervezhetőek. Az osztályfőnököknek a tanulók egyéni gondozásában az iskolapszichológus és az iskolai védőnő segít.

A tanév elején szervezett **tanulmányi kirándulások**, a tanév végi **terepgyakorlatok** és **erdei iskolák is** a személyiségfejlesztés színterei. Ekkor a gyermekek közössége formálódik, személyiségük kibontakozik, alakul, a közösség tagjai számára ismertebbé válnak. Az egymásra való utaltság, az együtt dolgozás segíti az együttműködő magatartás kialakulását.

A **délutáni iskolai foglalkozások** lehetőséget adnak a tanulókkal való **differentiált** foglalkozásra. Fel lehet készíteni őket különböző versenyekre, emelt szintű érettségire, nyelvvizsgák letételére, kísérletezésekre, kutatásokra, és lehetőséget adni különböző sportok űzésére akár versenyszerű, akár a mindennapi testedzés keretén belül. Nagyon sajnálatos, hogy ezeket az órákat igénylő diákok száma csökken.

A **könyvtár** körültekintően segíti a tanulók egyéni fejlődését. A jó könyvállomány mellett jelentős mennyiségű audiovizuális anyag is rendelkezésre áll. A könyvtárosok gondos házigazdái a kulturális, tudományos, diákköri rendezvényeknek. Feladatuk van az ingyenes tankönyvek juttatásában. Az iskolai dokumentumok archiválását, a honlap gondozását és az évkönyvek szerkesztését is ők végzik.

A téli **sítáborozás**, a nyári külföldi utak már kialakult rendszerként működnek az iskolai életünkben. Nyáron – amikor erre lehetőség van – ott vagyunk Erdélyben, Szlovákiában, Ausztriában, Olaszországban, valamint Angliában. A diákok ilyenkor más nevelési helyzetbe kerülnek, és nyitottabbak az új ismeretek és a tudás befogadására. A tanárok ezt a helyzetet tudatosan ki is használják.

Az **iskolai ünnepeknek** hagyományai vannak. Az ünnepeket általában egy osztály rendezi, háttérben az osztályfőnökkel és szaktanárokkal. Újabban a nemzeti ünnepeinket **projektnap** keretében szervezzük meg.

Utaztak már diákjaink Budapestre, ahol évfolyamonként tematikusan összeállított változatos programokat valósítottak meg (levéltár, drámaóra, rendőrmúzeum, Budai vár, színházmúzeum, ...), de több alkalommal az iskolában kreatív, alkotó, csoportos feladatokat végeztek, sokszor pontverseny keretében. Volt már a 7. 8. évfolyam kisdobos-úttörő táborozása, volt dalkör, a Pilvax Kávéház, kőfestés, kokárda- és plakátkészítés, Szendrey Júliával messengerezés, Petőfi Facebook készítés, 1848-fitness, irodalmi és történelmi Kahoot verseny, performansz. Tapasztaljuk, hogy ez a forma a mai fiatalságot motiválja.

Minden jelentősebb ünnep alkalmával a bejárati zsidókapuban emlékfal köszönti a bejövőket. Fontos üzenete az ünnepi megemlékezéseknek a haza és a nemzet iránti elkötelezettség. Az iskola közössége március 15-én és október 23-án részt vesz a városi ünnepeken. Ehhez kapcsolódik a 48-as monori **honvédsírok** október 6-i megkoszorúzása, a sírok gondozása, amely tapasztalhatóan **érzelmi kötődést** jelent a történelmi személyekhez, történelmünkhöz, városunkhoz.

A tanulmányi jellemzők

Az iskola elmúlt 10 év és az azt megelőző 14 év legfontosabb tanulmányi jellemzőit a következő táblázat mutatja:

A bemutatott időszakban az iskola év végi tanulmányi átlaga 3,75 és 4,11 között mozgott. A digitális munkarendben kapott év végi értékelés kisebb javulás mutat.

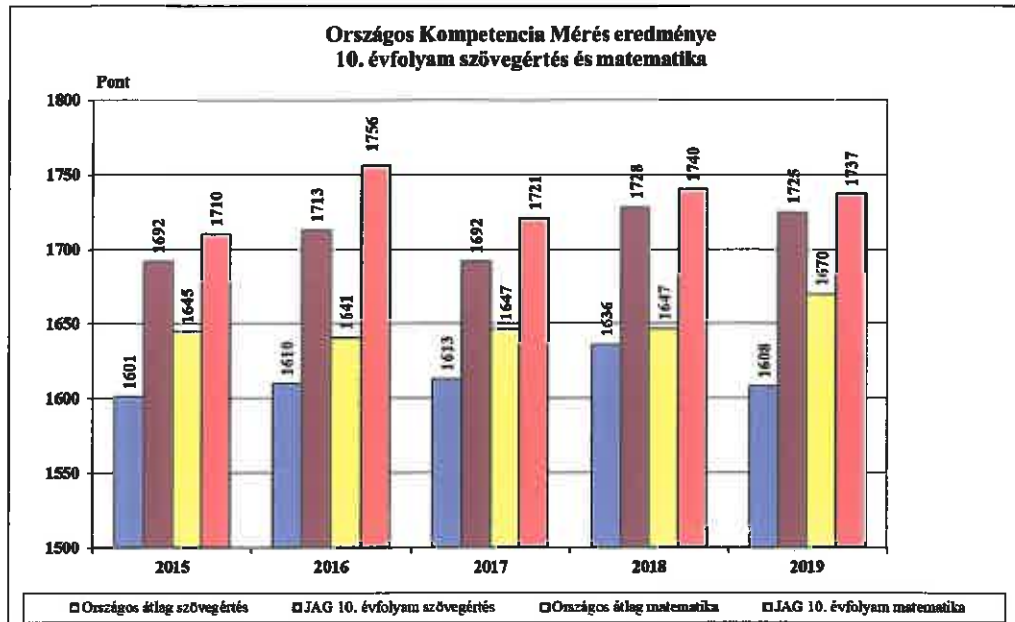
A 3,99-es intézményi érettségi vizsga átlag értékelésénél nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy csak írásbeli érettségi vizsgarészből álló rendhagyó érettségi vizsga volt, így az előző adatokkal nem igazán összemérhető.

		Tanulmányi eredmények										
Tanév		ÁTLAG 1998-2011 között	2011-2012	2012-2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Tanulmányi eredmény	Gimnáziumi	3,72	3,76	3,72	3,68	3,75	3,77	3,85	3,83	3,82	4,00	3,93
	6 osztályos gimn.-i	4,24	4,20	4,32	4,30	4,35	4,37	4,31	4,41	4,39	4,46	4,53
	Szakközépiskola / Gazdasági osztály	3,61	3,52	3,35	3,29	3,19	3,23	3,35	3,42	3,29	3,45	
	<i>Iskolai</i>	3,84	3,85	3,82	3,80	3,84	3,87	3,92	3,94	3,91	4,05	4,11
Érettségi eredmény	Humán osztály	3,68	3,79	3,60	3,99	3,73	3,42	3,60	3,77	3,79	3,69	3,30
	Reál osztály	3,93	4,07	3,83	3,89	3,70	4,03	3,68	3,97	3,91	4,01	4,04
	Nyelvi osztály	3,57	4,15	4,17	3,86	4,05	3,89	4,14	4,36	4,21	4,34	4,29
	6 osztályos gimn.	4,38	4,24	4,45	4,33	4,46	4,53	4,21	4,60	4,61	4,46	4,56
	Szakközépiskola / Gazdasági osztály	3,33	3,41	3,19	3,22	3,00	3,03	3,36	3,63	3,46	3,42	3,47
	<i>Iskolai</i>	3,84	3,95	3,85	3,88	3,84	3,86	3,86	4,06	4,02	4,06	3,99
Érettségi vizsgát tett tanulók létszáma	Gimnázium	130	137	134	135	133	129	139	138	129	121	132
	Szakközépiskola	32	31	35	27	32	23	16	21	28	18	

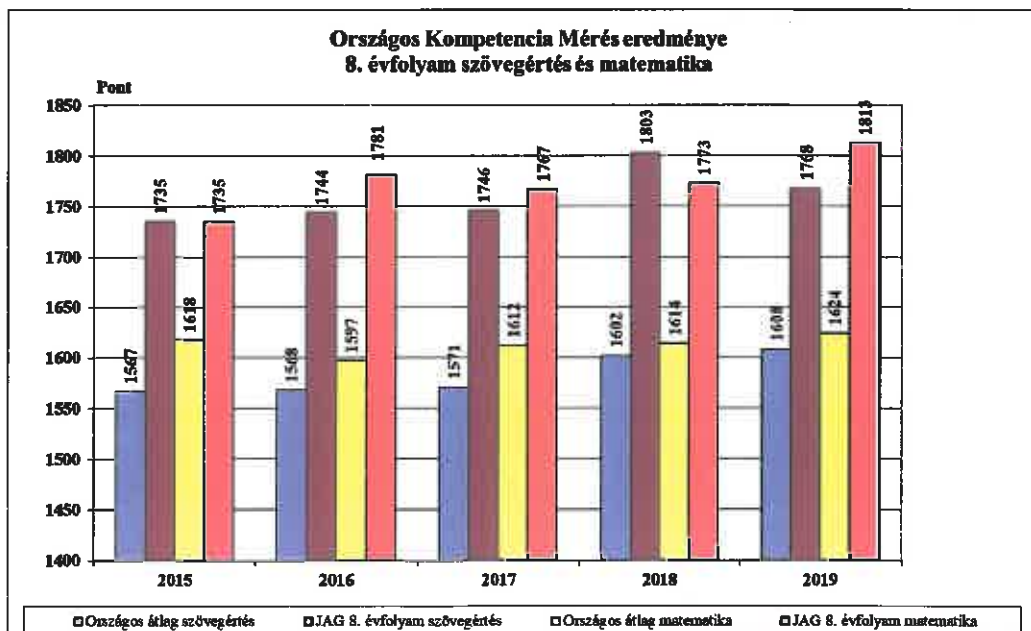
Az eredmények, mindig az adott helyzetben és az adott diákról mutatnak reális eredményt. A hatévfolyamos gimnáziumi osztályok tanulmányi és érettségi eredményben is kiemelkednek. Az eredmények igazolják a hatosztályos gimnáziumi osztályok oktatási célját. A rendszeres, szervezett és színvonalas oktatatói munka eredménye, hogy az **érettségi eredmények** összhangban vannak az iskolaátlaggal. Sikertelen érettségi vizsga elenyésző számban van (kisebb, mint 1 %).

Más iskolák munkájának megismerése, szakmai színvonalának értékelése fontos elem ahhoz, hogy a saját eredményeinket a maga valóságában tudjuk megítélni. Ennek egyik legbiztosabb módja, hogy ha tanáraink más intézményekben érettségi- és egyéb vizsgaelnöki feladatokat látnak el. Jelenleg 11 tanárunk szerepel az **érettségi vizsgaelnökök** országos névjegyzékében.

A valódi összehasonlítást és önértékelést nagyban segíti az évek óta működő országos **kompetenciamérés**. Minden évben figyeljük és a tantestületi értekezleteken, valamint az osztályfőnöki órákon elemezzük a mérések eredményeit. Iskolánk tanulói az **országos átlag felett** teljesítettek. Az eddigi iskolai eredmények az alábbi ábrákon láthatók (2020 és 2021-ben a mérés elmaradt):

Az iskola közösségének munkáját a hozzáadott érték jól jellemzi. A hozzáadott érték mérésének több módszere van. Ebben a mérésben a családi háttérindex tükrében értékelik az elért eredményeket. Ebben az összehasonlításban sincs szégyellnivalónk.

Tanulmányi- és sportversenyek eredményei

Egy középiskola életében a **tanulmányi- és sportversenyeken** való részvétel elengedhetetlen. Itt van lehetőség megismerni az országos szinten elvárt és az átlagon felüli ismeretanyagot, megméretetni magunkat, milyen szinten vagyunk. Tanáraink, tanulóink szép számmal vesznek részt ebben a munkában. A siker sem marad el.

Évről évre több országos **tanulmányi- és sportversenyen** veszünk részt és érünk el sikereket. Az elmúlt tíz éves nagyon szerteágazó, sokrétű országos versenyeken elért eredményeink a **4. számú mellékletben** tekinthetők meg.

A versenyeredményeken kívül iskolánkat minősíti a tanulóink által írt **felvételi dolgozatok** szintje, a felsőoktatásba bejutott tanulók arányszáma, a **nyelvvizsgát** tett tanulók száma. Nehéz egy jó mutatót adni ennek a megítéléséhez, amely segítségével az iskolák összemérhetők. Az ELTE és az OH által évek óta rendszeresen megjelenő „*A középiskolai munka néhány mutatója*” című kiadvány erre vállalkozik. E szerint a tanulóink által írt felvételi dolgozatok szintje a **jó** kategóriába került.

A tehetséggondozás

A tehetséggondozás fontos területe az oktatásunknak, **jelentős hagyományai** vannak. Színterei a **fakultációs órák**, az **emelt szintű előkészítők**, a **versenyfelkészítő** foglalkozások, **önképzés**, **pályázatokon** való részvétel, és kisebb arányban a **szakkörök**.

A **Tudományos Diákkör** több mint 30 éves működése a régi önképzőkori hagyományokat eleveníti fel. A tudományos előadásokon kívül a tanulók bemutatják dolgozataikat, kutatásaikat. 2000-ben az iskolánkból kiindulva szerveződött meg a **Kutató Diákok Országos Szövetsége**. Az iskolai TDK félévenként különböző témákban előadásokat szervez.

Az elmúlt három év kiemelkedő tevékenysége a **pályaválasztási projektnap** lebonyolítása volt. Végzett diákjaink, akik a felsőoktatás intézményeiben, különféle képzési típusokban tanulnak, rövid bemutatókat tartottak az ott folyó képzésekről, lehetőségekről. Az idén online kapcsolatban szerveztük meg ezt a találkozót, amelyet a diákok hasznosnak ítélték meg.

Az utóbbi években a versenyeztetésben **külön nehézséget** jelent a versenyek megszervezése, a digitális életben. Ezért több verseny el is maradt, így a megmérettetés lehetőségétől, a tapasztalat szerzésétől estek el a diákok. A digitális versenyeken a diákság jelentős része valamilyen formában részt vesz. A sok pályázat szerteágazó tartalmak és különböző munkaformák széles skáláját kínálja a diákoknak.

A személyi és tárgyi feltételekről

Az iskolánkban az engedélyezett dolgozói létszám a következő módon alakult:

Megnevezés	2006	2008	2009	2013	2019	2021	2021
Pedagógusok száma	60	58	51	54	56,5	56,5	58,5
Az oktatást közvetlen segítők	3	3	3	3	3	3	3
Könyvtárosok	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Gazdasági és ügyviteli dolgozók	5	5	5	2	3	3	3
A menzán dolgozók	12	12	0	0	0	0	0
Műszakiak és kisegítők	12,5	12,5	12,5	10	8	10	10
Összesen	94	92	73	70,5	72	74	76

A pedagógusok

Jelenleg elmondhatjuk, hogy a 58,5 pedagógus álláshelyet 69 fő alkalmazottal látjuk el, 56,5 fő számított létszámmal. A 69-ből 4 fő tartósan távol van, 3 fő részmunkaidős és 9 fő óraadó. A 9 fő óraadó 3,9 pedagógus álláshelyet lát el. Így a törvényben előírt egyéb kötelező feladatok (pl. felzárkóztatás, tehetséggondozás, mindennapi testedzés) csak túlmunkában láthatók el.

Nagy terhet ró a tantestületre a 4 fő tartósan távollévő (GYES, GYED) és a fizetés nélküli szabadságon lévő pedagógusok, valamint a csak a részben betöltött álláshelyek. Helyettesítésre főleg **nyugdíjas** tanárokat alkalmazunk. Minden évben nagy a pedagógusok többletanítási óráinak száma.

Tanáraink kivétel nélkül rendelkeznek a **szükséges képesítéssel**. Tantestületünkben a fiatal korosztály is megfelelő arányban van jelen, az utóbbi években a létszámuk növekedett. Örömteli, hogy többségük **ígéretes fiatal kolléga**, akik elfogadják és azonosulnak az iskola szellemiségével, hagyományaival, elkötelezettségével.

Nehéz a hitet, az önzetlenséget, a kitartást megtartani az emberekben, ha a munkájuk megbecsültségét, mind emberileg, mind anyagilag nem érzik. Aránytalan terhelést és javadalmazást jelent a 22-26 kötelező óraszám. Az ebből kikerekedő szituációk sokszor nagyon **megviselik** a pedagógustársadalom – így a mi testületünk – idegrendszerét is.

Az e-napló bevezetése (Moza napló) új feladatot jelentett mind technikailag mind tartalmilag a pedagógusoknak. A program felhasználóbarát, könnyen kezelhető volt, és egy adatbázissal dolgozott, továbbá kompatibilis volt más programokkal (pl. órarend program). Segítette a pedagógusok és az iskolavezetés munkáját.

A **KRÉTA** e-nyilvántartás az intézmény minden rendszerét, részrendszerét felöleli, ennek előnyével, de több esetben a bonyolultság és az átláthatatlanság hátrányával. Az adminisztráció a mindenre kiterjedő kimutatási igény miatt jelentősen megnövekedett, így a tanári adatrögzítés egy jelentős részét az iskolatitkárok kénytelenek végezni.

Az esetenkénti **jogi bizonytalanság**, az újabbnál újabb nem egyértelmű helyzetek, az olykor megfontolatlannak tűnő döntések gyakran tehetetlen feszültség forrásai voltak. Az **állandó átmeneti állapotok**, a bürokrácia burjánzása átszőte az elmúlt időszakot. Túlélünk, győztük emberséggel és méltósággal. Úgy ítélem meg, hogy tantestületünk egészét összességében a **szakmai igényesség, erkölcsi emelkedettség és kiegyensúlyozottság** jellemezte az elmúlt időszakban, és jellemezi ma is.

Az egyéb alkalmazottak

Az iskola oktató-nevelő munkáját a **technikai dolgozók** tevékenysége segíti, egészíti ki. Örömmel tölt el, hogy dolgozóink szakmai felkészültsége **minden területen jó**, munkatársaink **szorgalmasak és becsületesek**.

A gazdasági, ügyviteli munka nagymértékben megváltozott. A 2009-ben létrehozott új **JAG gazdasági központ** három közoktatási intézményt (a monori Szerényi, a péceli Fáy és a gyömrői speciális iskola) működtetett. 2013-ban a **KLIK** megalakulásával új szervezeti forma jött létre. Az intézmények a gazdasági önállóságukat elvesztették, egy ismeretlen és kialakításra váró gazdasági szerkezetet kellett kialakítani. Intézményünk a Monori Járási és a Ceglédi Tankerületi Központokhoz tartozott. A gazdasági és a HR ügyek előkészítése, szervezése az intézményeknél maradt, de a jogi hatáskörök már a tankerületeké lett.

A nehézség továbbra is fennáll, hiszen ezt a kialakult rendszert sem tudták tovább finomítani, kiegészíteni, javítani, mert 2016-ban a Klebelsberg Központ átszervezése okán ismét egy újabb kialakításra váró gazdasági szerkezetet kellett bevezetni és egyben a helyi szintet újraépítenünk.

Az ebben az időszakban az ügyvitelben és a gazdasági munkakörben az adminisztráció eddig nem látott mértékben növekedett meg. Ismét a végtelennek tűnő, sokszor egymásnak ellentmondó adatszolgáltatás volt a feladatunk.

A **műszaki dolgozók** az épületek karbantartásán kívül az oktatáshoz szükséges eszközök jó részét, berendezési tárgyakat, bútorokat, kerítéseket, járdákat stb. is előállítják. Ők újították fel az „A” épület teljes falburkolatát, tantermeket láttak el **új iskolapadokkal**. Segítségükkel valósítottuk meg a biztonságot szolgáló automata gazdasági bejáratot, a védett kerékpártárolót, a fizikaszertár átépítését, az informatikai belső hálózat bővítését, az épület festési munkálatait, a parkettafelújításokat, a külső homlokzatok javítását. Mindezek mellett még a napi sok-sok karbantartási munkát is elvégezték. A saját erővel történő karbantartás jelentős megtakarítással jár. Természetesen ehhez szükség van egy mérnöki szintű szakemberre, aki a munkálatokat irányítja.

Az intézmény takarítását saját takarítókkal végezzük.

A **főző- és étkezőkonyha** 2012 decemberétől ismét működik. Az önkormányzat, mint fenntartó a diákétkeztetés újra indításával kapcsolatban minden segítséget biztosított. Jelenleg 305 diák és 20 felnőtt étkezőre történik a napi főzés.

Meggyőződésem, hogy az iskolai infrastruktúra működtetését, a fejlesztések nagy részét ennél **gazdaságosabban, hatékonyabban** megoldani nem nagyon lehet.

Tárgyi feltételek

Az iskola épületeinek jellemzése, állapota

Az iskola épületeinek szerkezeti, energetikai jellemzői a *5. számú melléklet* táblázataiban található.

“A” épület (Az iskola főépülete) Az 1960-as évek elején épült, az akkori modern építkezési, funkcionalista elvek szerint. A mai napig maradéktalanul ellátja a funkcióját. Szerkezeti elemei hibátlanok, burkolatai megfelelőek.

A “B” épület Petőfi utcai szárnya az 1930-as években épült, általában közcélokot szolgált (pl. ipartestületi épület). Oldalszárnyát istállóként használták. Utcái frontja, architektúrája építészeti stílusjegyeket tartalmaz, ezért a város rendezési tervében **védendő épület**, oktatási funkcióval. Belső tereosztása az oktatási funkciót csak igen korlátozottan, szükségállapotú szinten elégíti ki. Két földszinti terem ablakai közvetlen (védőtávolság nélkül) az utcára nyílnak, így zajosak. Olyan tanteremben is tanítunk, ahol a tanterem végén van összesen két ablak, vagy amelyet csak más tanterem keresztül lehet megközelíteni.

A “C” épület eredetileg családi ház, az államosítás után szülőotthon, majd óvoda volt. Az elmaradt gimnáziumi fejlesztés miatt került az iskolához szükségmegoldásként. Oktatási célra csak nagyon korlátozottan alkalmas. Az érvényes fejlesztési terv szerint bontásra vár. Az új iskolaszárny tervei elkészültek, a beruházás ebben az évben indul. A beruházási elgondolás nem a tanulói létszám növelését célozta meg, hanem a XXI. századi körülményekhez méltó oktatási intézmény kialakítását. A tervekben helyet kapott több szaktanterem, a csoportbontások kisebb tantermei, az irodák és a kiszolgáló helyiségek. A tágas aula a közösség-építés, az iskolai rendezvények színtere lesz. Monor városképe is új színt kap az új iskolaszárny előtti parkkal, a rendezett közterület kialakításával.

A “D” épület 2009-ben épült, kiváló funkcionalitással, műszaki, hőtechnikai jellemzőkkel, magas tetővel. A nagy padlástér alkalmas további beépítésre, illetve a szoláris rendszertechnikai elemek telepítésére.

A tornacsarnok 820 nm-es, acélszerkezetű, 3 m magasságig falazott, e fölött hullámlemezzel borított oldalfallal rendelkezik, 8 cm-es kőgyapot szigeteléssel. A tető alacsony hajlásszögű, trapézlemezzel fedett, alatta kőzetgyapot hőszigetelés, belső felülete szintén hullámlemezes. Padlóburkolata rugalmas sportpadló, parketta felülettel. A fűtés sugárzó fűtés, 6 feketesugárzóval, idővezérelt hőfokszabályozással. Jelenleg a fűtési rendszer bizonytalanul, sok esetben nem is működik, így ez a feladatellátás **nem megfelelő**.

TAO támogatással a Monori Sportegyesület idén tavasszal egy új feketesugárzó rendszert épít be. A világítás mennyezeti LED lámpákkal történik, a megvilágítás erőssége megfelelő. A 3 m feletti lemez szerkezetű fal és a tető szigetelése hőtechnikai szempontból **nem megfelelő**. Vélhetően, amennyiben a fűtésrendszer megfelelően működik, úgy ezen hőtechnikai hiányosságot nem lehet érezni. A tornacsarnokhoz öltözőhelyiség, vizesblokk tartozik. Az épület tervezése és kivitelezése lehetőséget biztosít az első emeleti rész további beépítésére; tornaszoba, mosdó és irodahelyiségek kialakítására.

Az egyéb épületek (raktárak, szivattyúház) a funkciójuknak megfelelőek. A raktárak állapota kiváló, az egyéb kisebb építményeké megfelelő.

Az iskola udvara, utcai kertjei, útjai: az intézmény 1,6 ha területű telken fekszik. Az udvar nagyrészt parkosított, virágágyásokkal övezett. Nagy értéket jelent a sok nemes fa, a nagy zöld felület. Az épületek közötti közlekedő utak szilárd burkolatúak, jó állapotban vannak. Külső útjai jók. A park téli, nyári karbantartása nagy feladatot jelent. Az intézményhez tartozó mintegy 500 m út gondozása, főleg téli tisztántartása, a havazások idején kimerítő feladatot jelent. A tavaszi, őszi kerti nagytakarításban a tanulók is részt vesznek.

Az elmúlt évben **jelentős** a beruházásra, fejlesztésre, karbantartásokra fordított összeg. A felújításokról, beruházásokról, karbantartásokról szóló összefoglaló a *6. számú mellékletben* található.

Az oktatás szakmai tárgyi feltételeiről

A tantárgyak oktatásának szakmai feltételei **jó, közepes**, egyes esetekben **kiemelkedő** szinten biztosítottak. Az elmúlt években **házilagós fejlesztő-gyártó** tevékenység folyt, amellyel biztosítottuk az oktatás egyes modern eszközeit és segédleteit is. Évről évre az oktatási eszközeinket, bővíteni, frissíteni tudjuk. A „fogyó”eszközök, mint például a kémiai vegyszerek mindig a rendelkezésünkre állnak. Jellemző volt erre az időszakra az IKT (Információs és Kommunikációs Technika) eszközök bővítése. **Öt okos tantermünk** van digitális táblákkal felszerelve, ebből három tanteremben tanulói tabletek is az oktatás rendelkezésére állnak. A két informatikai tantermünk és a tanári szoba számítógépeit lecseréltük. Minden pedagógus és 9. évfolyamos diák saját lappal rendelkezik. Felajánlásból 3D nyomtatónk és 2 új modern hálózati fénymásoló gépünk van.

A számítógépeket mérési célokra is alkalmazzuk.

A gazdálkodás

2012 elején majd 2013-ban és 2016-ban a törvényi változás következtében az új fenntartói rendszer a gazdasági tevékenységünket is megváltoztatta. Új rendszert kellett kialakítanunk, hiszen megváltoztak a gazdálkodás elvei és gyakorlata. Mi igyekeztünk és igyekszünk minden segítséget megadni partnereinknek a kölcsönös és hatékony együttműködéshez.

Az intézményünk **nem önállóan** gazdálkodik. A Monori Tankerületi Központ a költségvetésünk összeállítója és kezelője. Az intézmény bevételeit az állami hozzájárulás és a saját bevételek alkotják.

Összegyűjtöttük a gazdálkodást jellemző legfontosabb adatokat, amelyek a *7. számú mellékletben* tekinthetők meg. A pontatlan adatok miatt hiányzik néhány gazdasági év adata. A 2003-tól 2011-ig önállóan gazdálkódó feladatfinanszírozás alapú költségvetés keretében dolgoztunk. 2012-öt követően 2013-2017 között a pedagógusok bérét rendezték. A 2008-as költségvetési keret a tíz évvel későbbi 2018-as kerettel közel egyező, ezért igen körültekintően és takarékosan kellett a fenntartónak és az intézménynek is gazdálkodni. A dologi kiadások csökkentek, míg a felújítás és a beruházás aránya növekedett.

A bérek a törvényben előírt **minimumon** vannak. A pedagógusok az év végi ünnepnapok megtartásához kaptak támogatást. A közalkalmazotti bértáblázat 2008 januárja óta nem változott. Béremelést csak a három évenkénti minősítésben részt vett pedagógusok kaptak. A magasabb vezetői, munkaközösség vezetői és az osztályfőnöki pótlékok emelése a bérfeszültséget mérsékelte.

A béremelést a kétszer 10%-os szakmai ágazati pótlék, valamint a bérminimum következményeként a bértábla kiigazítása – valójában összezsúválása – jelentette. A pedagógusok reáljövedelme az elmúlt 10 évben jelentősen csökkent.

A gazdálkodásunk igen **takarékos**. A saját bevételek **növelésére nincs reális esély**. A szakképzési hozzájárulás fogadására nem vagyunk jogosultak, a terembérletek bevételei nem jelentősek. Dolgozóink a munkabéreiket mindig időben megkapták.

Az alulfinanszírozottság kíméletlenül erodálja a feladatellátást. Több pedagógusnak kiegészítő jövedelemre van szüksége. Tapasztaljuk, hogy ez néha az itteni feladatainak a minőségi rovására megy.

Az iskola szervezetéről, társadalmi, érdekvédelmi szervezetekről

Az iskola legfőbb **döntéshozó** testülete a **tantestület**. Szabályosan hozott döntései mindenki számára **kötelezőek**. Az elmúlt időszakban minden lényeges **pedagógiai, stratégiai** döntés így történt.

A **munkáltatói** jogokat a Monori Tankerületi Központ vezetője gyakorolja. A munka szervezéséért az intézményvezető felel. A **döntések előkészítésében** az iskolavezetést az iskolatanács segíti.

A **szociális és érdekvédelmi**, valamint egyes gazdálkodási kérdésekben a **szakszervezet** és a **KT** (Közalkalmazotti Tanács) diszkussziója sok jó megoldást adott. A ritka alkalmat jelentő **juttatások elosztásánál** felelősségteljes véleményünkkel képviselték a dolgozók érdekeit.

Az **iskolai diákbizottság** és az iskolavezetés között ószinte légkör alakult ki. A diákok ötleteikkel, problémáikkal bizalommal fordulnak hozzánk. A sikeres diákmozgalmi munka kulcsa a diákmozgalmat segítő pedagógus személye.

A diákvéleményeket az őket tanító tanárokról a minden évben megrendezett **„igazlító napon”** mondhatják el a diákok. Az **IDB**-vel (Iskolai Diák Bizottság) minden esetben egyeztetés, megbeszélés történt az itt elhangzottokról.

Az iskolavezetés szükség szerint meglátogatja az osztályokat **osztálygyűléseken**, ahol **szervezett** és korrekt módon, az osztályfőnökök jelenlétében közvetlenül előadhatják az iskolavezetésnek a gondjaikat.

Az IDB két területen tevékenykedett rendszeresen és szervezett módon. Az egyik a megfelelő **tanulói érdekvédelem**, a másik, a **szabadidős programok szervezése**.

Javaslattétellel élt minden esetben a Signum Laudis emlékérem odaítélésénél, a Jó tanuló – jó sportoló cím, a jutalomkönyvek, ösztöndíjak és egyéb elismerések adásánál. Az **ODB** (Osztály Diák Bizottság) a magatartás és szorgalom osztályzatok megállapításánál rendszeresen közreműködik.

Az iskolánkban kiválóan működik a **szülői munkaközösség**. Véleményével, tevékenységével **segíti, támogatja** pedagógiai munkánkat. Az iskolavezetéssel mindig együttműködik. Minden esetben a gyermekek érdekeit képviseli, ha szükséges, felemeli a hangját. Összefogásukkal az intézmény infrastruktúrája, környezete is jelentősen átalakult.

A Szülői Munkaközösség révén újult meg a tornacsarnok parkettája, a porta helyiség, a tanári folyosó. Létrejöttek a kültéri fitnessz eszközök, a pinpong és csocsó asztal, szaletli, diákoknak ételmelegítő és egy olvasó sarok. Csengetyű koncertet szerveztek, a gyereknapot és a pedagógusnapot évről évre megrendezik. A **házirend kialakításánál**, nevelési céljaink meghatározásánál igen aktív, pozitív szerepet vállaltak. A szülői nézőpont sokszor tanulságos, olykor elfogult.

Az **iskolaszék** változó aktivitással működik. Véleményével közvetíti a **környező társadalom** elvárásait, **egyeztető** és az iskola céljait segítő tevékenységét ez ideig élveztük. Az iskolaszék tagjai komolyan veszik feladatukat.

Az "**Oláh István Alapítvány a monori József Attila Gimnázium és Szakgimnáziumért**" céljai közt az **ösztöndíjon** kívül az **oktatást segítő** feladatai is vannak. Az alapítványt a városi képviselőtestület hozta létre, majd **működtetése az iskolához** került. Jelenleg a **tőkéje 4 millió Ft** közelében van. A tornacsarnok világító tetőfelületének munkálataihoz és a digitális eszközfejlesztéshez közel 2 Mft-tal járult hozzá.

A kiemelkedő tanulmányi eredményt az alapítvány minden félévben ösztöndíjjal jutalmazza.

Kapcsolattartás

Hosszú ideje **alapvetően** fontosnak tartjuk a környező **általános**, de főleg a monori **iskolákkal** a jó, segítőkész partneri kapcsolatot, a párbeszédet.

Monor Város Önkormányzati Testületével folytonos és **közvetlen kapcsolatot** tartunk fenn.

2016-tól a Monori Tankerületi Központ a fenntartónk. Legtöbb esetben a hivatal munkatársaival vagyunk közvetlen kapcsolatban. A fenntartó és a gimnázium között korrekt kapcsolat alakult ki, melyet a bizalom és a kölcsönös megbecsülés jellemez.

Tagja vagyunk a **Gimnáziumok Országos Szövetségének**. Ezen a fórumon keresztül a gimnáziumokat érintő kérdésekben az országos hatásokat, véleményeket, érdekvédelmi feladatokat jó időben megismerjük.

A **Páneurópai Unió** Monori Szervezetével több alkalommal szerveztünk közösen emlékezetes délutánokat. Ezek az alkalmak városi rendezvények voltak.

Tanáraink kapcsolatot tartanak fenn országos **szakmai egyesületekkel**, mint pl. az Eötvös Loránd Fizikai Társulattal, Bolyai Társulattal, Magyar Gyorsírók és Gépírók Országos Szövetségével stb.

Iskolánknak külföldi kapcsolata, főleg erdélyi (Marosvásárhely), valamint olasz, német és francia iskolákkal van. A kölcsönös **diákkirándulások**, tanári kapcsolattartás, közös programokon való részvétel, tankönyv-adományozás jellemzi ezeket a kapcsolatokat.

A **Monori Sport Egyesület** tevékenységéhez lehetőségünk szerint intézményünk is biztosítja a tornatermet illetve a tornacsarnokot, cserébe az MSE sportpályáját szükség szerint mi is megkapjuk. A jó együttműködést igazolja, hogy az egyesület TAO támogatásából a tornacsarnokunkban a világító és a fűtési rendszer cseréje valósul meg.

Kulturális élet, szabadidős tevékenységek

A nevelés egyik fontos színterének tartjuk a **tanítási órákon kívüli** oktatási, művelődési, sport és szabadidős programok szervezését, megvalósítását.

Örvendetes dolog, hogy osztályaink rendszeresen járnak **színházba**, hangversenyre. Rendszeres kapcsolatot tartunk a Semmelweis Orvostörténeti Múzeummal, amelynek keretében diákjaink előadásokat, érdekes történeteket, különleges eljárásokat ismerhetnek meg.

A rajzsakkör a munkáival nem csak a városi rendezvényeken jelenik meg, hanem a **környék képzőművészeivel** is igyekszik felvenni a kapcsolatot. Az **iskolagaléria** egy időben helyet adott a környék képzőművészeinek kiállítására. Ez ma már átkerült a város rendezvényei közé.

Az iskolai **sportélet** működtetésében a kötelező iskolai feladatokon túl az Iskolai Sportkör vállal kulcsszerepet. Monor város sportéletében is aktívan részt vállalunk. Nem egy városi rendezvény nőtt ki a JAG-ból.

Megszerveztük a **mindennapi testedzés** lehetőségét, kosárlabda, atlétika, torna és karate **szakosztályokat** működtetünk. E mellett a mindennapi testnevelés keretében biztosítunk **tömegsport** foglalkozásokat, házibajnokságokat, verseny-előkészítést. Évtizedek óta a legsikeresebb a kosárlabda szakosztály.

VEZETÉSI PROGRAM, FELADATOK

Intézményvezetői megbízásom esetén munkámat továbbra is a tantestület által közösen, 2017-ben átdolgozott és elfogadott pedagógiai program alapján, az ott megfogalmazott alapelvek és célok minél teljesebb megvalósítása érdekében kívánom végezni.

Vezetői tevékenységemben az eddigi eredmények és jó hagyományok megőrzése mellett fontosnak tartom az iskolai élet egyes területeinek további fejlesztését, néhány új elgondolás megvalósítását.

Ideák az iskola szerepéről, fő célkitűzések, vezetési filozófia

Az iskola fő feladatának az általános **emberi értékek** őrzését, továbbadását, gyarapítását tartom.

Alapító igazgatónk, Oláh István az induló iskola nevelési célját így fogalmazta meg:

"Mi azon fáradozunk, hogy jellemes, igazmondó, a másik embert becsülő, szépet és igazat szerető emberekké formálódjanak iskolánk tanulói."

Ez a gondolat a mai napig irányt mutat a mindennapi munkánkban. Kezdetektől fogva jellemzi az iskolát:

- a családias légkör,
- a tanári gondoskodás a tanulókról,

- a jó tanár – diák viszony,
- a munkavégzés tisztelete,
- a kiemelkedő tanári teljesítmény, elhivatottság,
- a versenyszellem.

Az ember cselekedeteit **ösztönei, érzelmei, értelme** vezérik. Fejlődését, szabadságát, értelme kiteljesedését **nevelése, önnevelése** teszi lehetővé. A nevelés és oktatás során tanulunk meg szocializálódni, értelmesen, felelősen cselekedni.

Az iskolai oktatás-nevelés tudatosan megtervezett és szervezett keretek közötti, **ellenőrzött, visszacsatolt** tevékenység. Ennek során kell kialakítani a tanulók személyiségét, megtalálni azokat a motivációkat, amelyek belső **készttetéssé** alakítják a kötelesség teljesítését, a felelősség érzését, az értékek tiszteletét, teremtését, a műveltség kívánását és megszerzését.

A középiskolai évek (a serdülőkor élményei) alapvető hatással vannak a személyiség kialakulására. Ezért különösen fontos, hogy mi az az **értékrend**, amelyet az iskola közvetít. Hogyan tudja az értelmet és az akaratit, érzelmi életet a jövő nemzedékében kiművelni.

Az oktatást, de a tanulói pozitív szocializációt is **hátrányosan befolyásolja** a modern információs ipar rátelepedése a mindennapjainkra. Az olvasással szerzett ismeret háttérbe szorul. Így nem formálódik a **belső képek** építésének képessége, a fogalmi gondolkodás kiteljesedése. A digitális világ kizárólagossága megtartja az embereket a **vizuális érzékelés** szintjén. A képzelet, a fantázia kiműveletlen marad.

Az iskola komoly felelőssége az is, hogy diákjai számára az **optimális terhelést** biztosítsa. Ennek eszköze az iskolai élet szervezése, tanrend kialakítása, a különböző képességű tanulók teherbírásának figyelembevétele.

Mindezek szem előtt tartásával alakult ki az iskolánk pedagógiai gyakorlata, cselekvési iránytűje, **szellemi arculata**. Vallom azt, hogy az intézményvezető igazi feladata, hogy ehhez a megfelelő körülményeket, helyzeteket kialakítsa, a pedagógiai cselekvést ébren tartsa.

Kivonat a pedagógiai célkitűzéseinkből

I. Iskolánk biztosítson olyan légkört, amelyben a tanulók **képesek és akarnak dolgozni**. Munkájukat ösztönözze ez a légkör, az elismerések motiválják a tevékenységüket. Az egészséges versenyszellem a tehetségek kibontakoztatását szolgálja.

II. Legyen a nevelésünkben kiemelt cél az általános emberi értékek megismerttetése, kiművelése, így különösen az **igazság, a jóság, a remény, a szépség, a szeretet, a becsület, a hűség**.

III. A tanulók **önbecsülésének, önállóságának, kreativitásának** erősítése mellett kiemelkedően fontos, hogy képesek legyenek az embertársaikért áldozatot hozni, **szolgálni a közjót**, a közösség érdekeiért tevékenykedni, miközben a tagok között folyamatosan működik a szociális összetartás.

IV. Fejleszteni kell a tanulók **konfliktusmegoldó** képességét, erősíteni felelősségtudatát.

V. A **népi, nemzeti értékek** őrzése, gyarapítása fontos cél. A hazafiúi érzések kialakítása, elmélyítése mindannyiunk feladata. A hagyományok ápolása, a közösséghez tartozás, a szolidaritás és a tolerancia eszköz e cél eléréséhez.

VI. Munkálkodjunk minden erőnkkel azon, hogy tanulóink **testben – lélekben egészségesek** legyenek, illetve maradjanak. Az iskola légkörét a **derű** határozza meg, mindennapjait a szorgalmas munka és az emelkedett erkölcsi érték jellemezze!

VII. Iskolánk tartson fenn élő szellemi kapcsolatot **tudományos intézetekkel**, termelő egységekkel. A diákok már középiskolás korukban próbáljanak bekapcsolódni egyes

kutatásokba, vegyenek részt pályázatokon, országos konferenciákon. Próbáljanak "országos" ügyekben is részt venni.

VIII. Legyen iskolánk a környezetünk **szellemi központja!** Építsünk ki **jó kapcsolatot** a környező intézményekkel, végzett növendékeinkkel, a környéken lévő egyesületekkel! Vállaljuk fel erőnkhez, tudásunkhoz, lehetőségeinkhez, valamint a céljainkhoz mértén a város, a környék közéletében, kulturális-és sportéletében való részvételt!

IX. Fontosnak tartjuk a szülőktől, tanulóktól jövő kezdeményezések megfelelő beépítését mindennapi életünkbe.

Ezeket az eszméket, célokat kell beépíteni a Pedagógiai Programunkba is, ahol a megoldás módját, a jobbítás eszközeit is be kell mutatni.

A célok megvalósítására csak **hiteles emberek** képesek. Ezért kell világosan látni mindenkinek, hogy milyen feltételeket kell teljesíteni annak, aki az iskolánk közös célkitűzéseiben munkálkodik.

A pedagógus hitelességének három alapvetése

1. Legyen szakmájának **kiváló értője**, esetenként mestere. Ez nem csak szaktárgyának, hanem a pedagógiai elméleti ismereteknek és a nevelési gyakorlatnak a megfelelő birtoklását is jelenti.

2. Az **egészséges lelki alkat**, hivatástudat biztosítja a helyes önértékelést, önbizalmat. Biztosítja a gyermek iránti tiszteletet, szeretetet; erőt ad a mindenkori önzetlen segítségre. Nincs lehangolóbb, kiábrándítóbb a gyermek számára, mint a lelki egyensúlyát veszített tanár, nevelő.

3. Erkölcsi emelkedettség

A jó tanári munka elképzelhetetlen az emberekbe vetett hit és hivatástudat nélkül.

A tanár, a nevelő **példa, modell** a diákok szemében. Ezért megbocsáthatatlanul romboló az ifjúság elé erkölcsében megingott pedagógust állítani. Kiábrándító az értékítéleteiben csak feketén-fehéren látó kamaszkorú ifjúnak az erkölcsi kérdésekben ingatag ember.

A nevelés **kulcsemberei** intézményünkben az **osztályfőnökök**. Az osztályok életének, tanulásának, nevelésének, értékelésének szervezői. Munkájuknak, hitüknek, hivatásuknak az osztályközösségen megtalálható a nyomata. Az osztályfőnökök a tanulók megkülönböztetett érzelmi kötődését sokszor tapasztalhatják. Tehát az **osztályfőnökök felelőssége különösen nagy**, feladatuk széles körű.

Tapasztaljuk, hogy a fiataljainknak sokszor **nehéz helyzetekben** kell helytállniuk. Egyszer a szegénység, máskor a gazdagság teszi próbára a fiatal. Egyszer a családi élet föllazulása, ellehetetlenülése, olykor a digitális világba történő belefeledkezés, máskor a túlzott szülői féltés, gondoskodás nehezíti a serdülő gyerekek eligazodását, az értékek megtalálását, követését. Sokszor az iskolán kívül szerzett sérülései az iskolai életben való részvételét is ellehetetlenítik, elbizonytalanítják. Úgy látjuk, hogy a fent bemutatott értékek közül különös jelentőséggel bír egyik-másik. Szóljunk pár szót ezekről.

Testi-lelki egészség, konfliktusfeloldó képesség

Az egészség megtartása életünk fontos eleme. Az erre irányuló nevelés erkölcsi kötelességünk is. Ezt sokirányú hatással lehet elérni. Ezek közül emeljünk ki néhány alapvető fontosságút!

A **mozgás** igényének felkeltése nemcsak a testnevelés tantárgy feladata. A hétvégi túrák, a természetjárás egy időben rendszeres, mozgalmoszerű tevékenység volt. Ezek az alkalmak **közösségszervező** funkciót is betöltenek. Az elmúlt években sikerült szervezetté tenni és egyben finanszírozni (*mindennapi testnevelés*) is az ilyen tevékenységeket, amelyet a jövőben is

alapvetően fontosnak tartok. A kellő mozgáshiány gyakoribbá teszi a mozgásszervi elváltozásokat. Ennek korrigálására iskolánkban gyógytestnevelés foglalkozások vannak, amit a jövőben is meg kell tartani.

A fiataloknál az **egészségtelen táplálkozás** következményeit nap, mint nap látjuk. A rendszertelen étkezés miatt többszöri rosszullétek vannak, a gyorsétkezdék kínálata és gyakori igénybevétele sokaknak a túlsúlyában mutatkozik meg. Az iskola-egészségügyi szolgáltatnak erőteljesebb szakmai munkát kell kifejtetnie. A tanulók étkezéssel kapcsolatos szokásait az **iskolai menza is** befolyásolja. Az ötven év tapasztalata egyértelműen bizonyítja, hogy milyen fontos szerepet töltött be a rendszeres, a változatos és az egészséges táplálkozás elveit biztosító iskolai diákétkeztetés.

A hagyományos **élvezeti cikkek** (dohány, alkohol, kávé) köre bővült. Megjelentek a különböző drogok, gyorsító szerek, melyeket nem csak alkalmi fogyasztóként használják a fiatalok. A környezet készítése, csábítása egyre nagyobb, egyre több helyzetet kapcsolnak össze ezekkel az új élvezeti cikkekkel. Nekünk, pedagógusoknak a megelőzésben és a jelzőrendszer működtetésében van különösen fontos szerepünk.

Az egészséges, egyensúlyban lévő érzelmi élet alapja a **nehézségek elviselése**. A tanárnak alapfeladata, hogy ebben az érzelmi viharoktól sem mentes tanulói életkorban **megértő segítséget**, biztatást adjon diákjainknak. Bizalmukra legyünk **méltóak**.

Fontosnak tartjuk a tanulóink lelki egészségének őrzését. Az iskolaorvosi, védőnői, iskolapszichológusi szolgálat mellett **konfliktusmegoldó, személyiségfejlesztő** programok, tréningek segítenek a rászoruló diákoknak. Célszerű ezeket beiktatni az osztályfőnöki órák sorába.

Nemzeti értékek, hazaszeretet

A tudományban, a gyakorlati problémák megoldásában, a sportban, a művészetekben szerteágazó, gazdag és világviszonylatban is **jelentős eredményeket** értek el magyar tudósok, feltalálók, művészek, sportolók, gondolkodók.

Kötelességünk ezt ismerni, és tanulóinkkal is megismertetni. **Nemzeti önbecsülésünk** alapja ez. Ezen emberek nyomdokain haladva, érzelmi közelségbe kerülve hozzájuk, ösztönzést adnak mindannyiunknak, hogy egy ország életét ne elkerülhetetlen sorscsapásnak, hanem kihívásnak, megoldható feladatnak tekintsük. A nehéz időkben az ország jobbrafordulását mindig az elhivatott, önfeláldozó emberek segítették elő. Sokan életüket sem sajnálták.

Mély tiszteletnek kell szívünkben lenni irántuk. Az érzelmek nélküli formalizmus ("kipipált" ünnepek, politikai szlogenek, hamis szavak csillogtatása stb.) kiábrándító, taszító.

A **népi kultúra** megismerése (tárgyi, irodalmi, művészeti, habitusbeli) gyökereinket erősíti. Mindannyiunk feladata, hogy megismerjük és megismertessük a diákságot ezekkel az értékekkel (néprajz, népművészet, tánc, stb.).

Szellemi központ, élő szellemi élet

Fennállásunk óta két emberöltő alatt több mint **8 ezer tanuló** végzett iskolánkban. A környék értelmiségét meghatározzák. Ez a kötődés segíti a kapcsolatok kiépítését. Sokukkal a társadalmi érintkezés szintjén találkozunk, sokukkal személyesen, barátsággal. A munkakapcsolat sem ritka. Természetesen adódik az igény a valamilyen szerveződésre. A fennállásunk 60. éves évfordulójára rendezett ünnepségsorozat hangulatában, az általuk tartott tanítási órákon ez nagyon erősen átérződött. A pályaválasztási projektnapok sorozata a néhány éve végzett

diákjainkat szólította meg. Jó szívvel és önzetlenül segítettek végzős diákjainknak a felsőoktatás útvesztőiben eligazodni.

Szerteágazó szerepet vállalunk városunk kulturális- és sportéletében. Előadásokat, kiállításokat, író-olvasó találkozókat, ünnepségeket, sport és egyéb rendezvényeket szervezünk, olykor részt veszünk a helyi újság és a TV munkájában. Regionális borversenyek rendezésével, szakmai ismeretek nyújtásával sajátos módon szolgáljuk a helyi szőlő- és borkultúrát. Élő kapcsolatunk van több **civil szervezettel**. Tanáraink meghatározó szerepet töltenek be több monori szerveződésben, így például a **Monorért Baráti Körben**, a **Nagycsaládosok Egyesületében**, a **Páneurópa Unióban**.

A mai tudományos életbe leginkább az **önképzőköri** rendezvényekkel nyerünk bepillantást.

Hosszú idő óta nem telik el olyan év, hogy tudós ember, kutató, a tudományt művelő régi tanítványunk ne kerülne iskolánkba. Ez mindig jó alkalom, hogy élővé tegye a tudományos ismereteket.

A **Kutató Diákok** mozgalom révén tanulóink évek óta részt vehetnek egyes folyó kutatásokban. A jövőben ezt a lehetőséget továbbra is ki kell használni. Ezt a célt is szolgálja az iskolánkban működtetett **Tudományos Diákkör**.

Ha egy iskola nem tud részévé lenni a **nagy áramlatnak** (flow), akkor előbb-utóbb elszakad az élettől, tevékenysége öncélú lesz, ami a sikerét aláássa.

Digitális világ

Napjainkat a digitális világban éljük. A középiskolában jelen vannak már a digitális bennszülöttek és az alfa generáció tagjai is, az általános iskolák felső tagozatosai.

A **digitális** stratégia életünk egyik meghatározó eleme. Szükséges, hogy a tanárok és a diákok ezen **eszközök alkalmazásában** szerzett jártassággal képesek legyenek a környezetünket fenntartani, jobbitani. A digitális eszközök (mobil telefon, digitális óra, okos tábla, számítógép, tablet) használatának pedagógiai előnyét szükséges kiaknázni. A tudásunk gyarapítása mellett a szemléletünk is átalakul, fejlődik. A másik meghatározó elem a digitális munkában szerzett **tapasztalat**, ami az eredményes nevelés-oktatás elengedhetetlen feltétele.

Az előző két év rá is kényszerített arra, hogy sokkal hatékonyabban és többet használjuk ezeket a módszereket, eszközöket. Tapasztaljuk, hogy sok az előnye, de még nem tudjuk igazából mennyi a hátránya. Nevelési-oktatási feladat nagy kihívása, hogy ennek az előnyét kihasználjuk és a hátrányait pedig minél jobban visszaszorítsuk.

Innovációra nyitott tantestületünk a digitális tanítást – a tanulás kialakítása, a módszertani megújulás, a szükséges tananyagfejlesztés – évekkel ezelőtt elkezdte. Az információs technológia fejlődésével igyekeztünk – a lehetőségeinkhez mérten – lépést tartani. Minden tanterembe projektor került, lehetővé vált a saját készítésű digitális tananyag órai használata. A munkaközösségek megosztották szellemi termékeiket, segítették egymás munkáját.

A VEKOP-7.3.3 **Digitális környezet a köznevelésben c. pályázatban** országos szintű fejlesztésben vettek részt tanáraink. Lett egy okos tanteremünk, eszközparkunk is bővült és a tantestület 60%-a digitális módszertani továbbképzésben vett részt. Időközben bevezettük a Mozanaplót. A könnyebb adminisztráció elvégzéséhez a tanáraink – az alapítványunk támogatásából – notebookot kaptak. Az Okos Város projekt még két tanterem és két okostábla felszerelésére adott lehetőséget. Majd a „parányi lény” felborította a mindennapi életünket és a jelenléti oktatásból egyik napról a másikra, digitálisra kellett berendezkednünk. Tanáraink gyorsan tanultak, igyekeztek az infokommunikációs világban minél több hatékony, új lehetőséggel megismerkedni és azt alkalmazni. Online órák, digitális számonkérések hatékony megvalósítása volt a feladatunk. A diákoknak és a tanároknak a rendelkezésre álló eszközei nem

minden esetben voltak megfelelőek és elegendők, de az igyekezet, a szándék sok jó megoldást hozott. Most, hogy a jelenléti oktatásban vagyunk, ennek az időszaknak az előnyeit próbáljuk megtartani. A tanároknak és a 9. évfolyamos tanulóknak juttatott laptop, a lehetőséget tovább bővítheti.

A digitális világ, az **intézmény kommunikációs csatornáinak** számát is bővítette a Google Classroom Meet, a Microsoft Teams csoportjaival. Az információk egyszerre több csatornán keresztül jutnak el a pedagógusokhoz. Ez a feladatok végzéséhez, az interakciókhoz több lehetőséget ad.

Megvalósítási stratégia

Az iskola egy adott célra létrehozott **mesterséges szervezet**. Mint bonyolult rendszer, minden folyamatát, viszonylatát, kapcsolatát nagyon nehéz áttekinteni. Célszerű szerkezetével – energia, anyag, információ felhasználásával – a bemeneti mennyiségeket szerencsés esetben a kívánt kimenetű alakítja.

E szervezet természetes velejárója, léténél fogva való jellemzője az entrópia növekedése folytán bekövetkező disszipatív változás. Ennek következtében a szervezet egy idő után önmagától is másként fog válaszolni az őt ért ingerekre, mint eddig. Ezek leginkább gyengítik a szervezetet.

Az iskolai szervezetben működhet (működik) – mint sok más organikus rendszerben – egy helyreállító (homeosztázis), ösztönös folyamat is. Az ehhez szükséges eredendő információ, intelligencia az *iskola szellemiségében, ethoszában, kultúrájában, a legendáiban, az eredendő emberi erényekben lelhető fel* – talán.

Ez a *kohézió* biztosítja az öngyógyító, önfenntartó mechanizmusokat. E létező belső erő, amely kézzel foghatatlan, az iskola **megtartó ereje**. Közvetlen módon szinte befolyásolhatatlan, mindenféle ügyeskedés rá nézve hatástalan. Ez a legmélyebben húzódó, mindent átszövő érték. **Védelme, gyarapítása a vezető legfontosabb kötelessége, feladata, elkötelezettsége.**

Természetesen vetődik fel a kérdés, hogy vannak-e olyan technikák, stratégiák, amelyek egy szervezet számára **sikeresebb evolúciós fejlődést** biztosítanak?

Megtanultuk, hogy a biológiai rendszerek legkülönlegesebb értéke a **sokszínűség**, amely **három fontos stratégiai elem** hordozója. Ezek:

- az alkalmazkodó képesség,
- az erőforrások hatékony felhasználásának képessége,
- a fennmaradás képessége.

A szervezetek – köztük az iskolák is – **bonyolult, organikus** rendszerek, sok egymást közvetlenül és közvetve befolyásoló folyamattal. Hatékony irányításuk a folyamatok összetettsége, összefonódása miatt elsősorban **rendszerelméleti** módon történhet.

A folyamatok nyomon követésére folyamatosan fejlesztett mérési, értékelési, döntés-előkészítő rendszer szolgál. A tartósság fontos eszköze az alapvető **emberi értékeket a középpontba** helyező szervezeti, iskolai kultúra, ethosz, mint felülmúlhatatlan, mindent átszövő, egymást támogató erő.

Láttuk, hogy a folyamatokhoz elválaszthatatlanul hozzátartozik az entrópia növekedése, amelyet csak *folyamatos rend* beépítésével lehet ellensúlyozni. Így a „rend” a hétköznapi értelmén túlmenő értelmezést kap. „*Míg megvalósul gyönyörű képességünk, a rend*”... írja József Attila. Emberi mértékeink szerint az alacsony entrópiájú rendszerek az értékesek, hisz ezek előtt még jelentős életút van.

Reagáló képességünket a környezet hatását figyelő **mérőrendszerünk** biztosítja.

A fentiek szerint a jó iskolát is ez jellemzi:

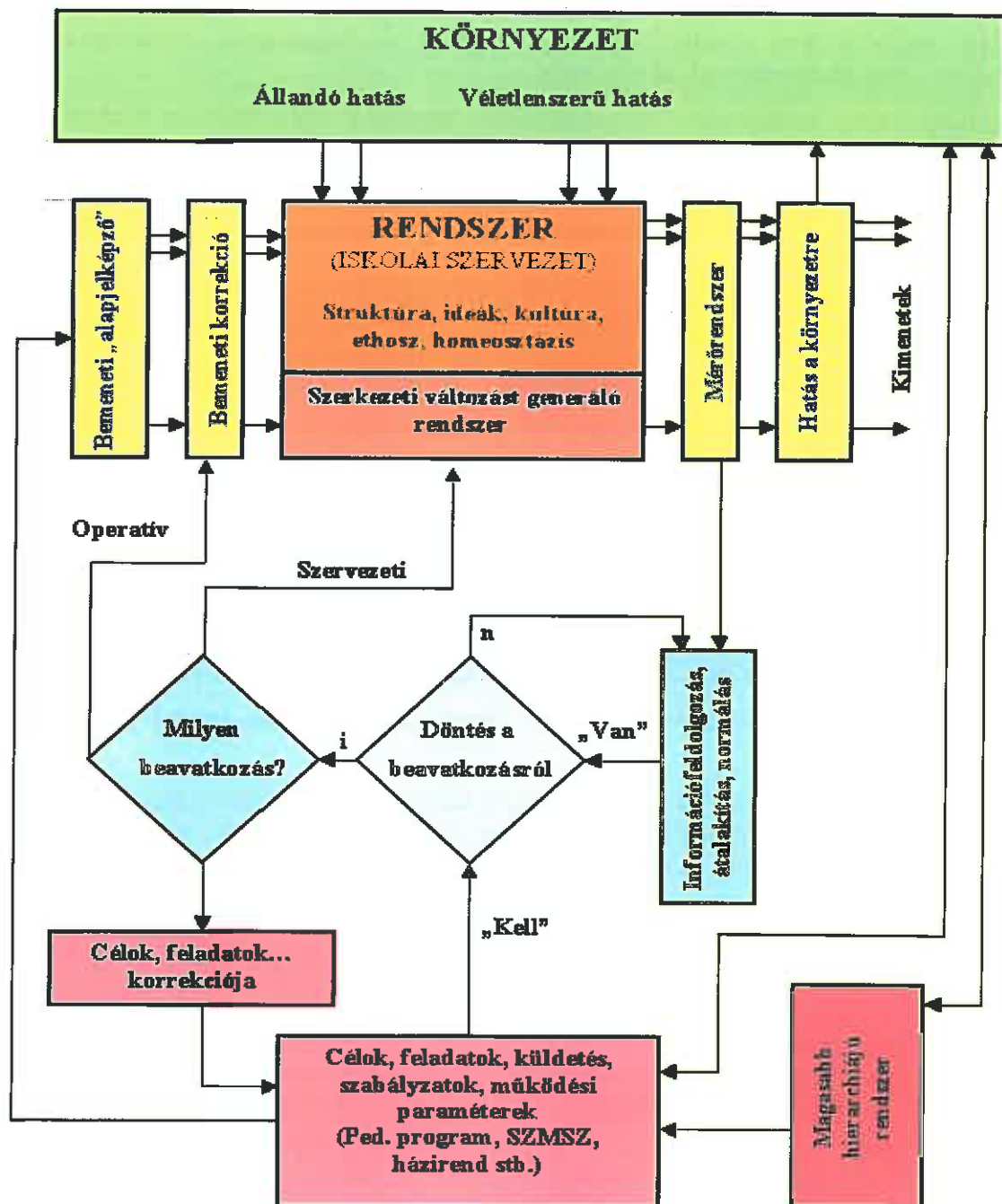
- a sokszínűség,
- az értelmes alkalmazkodóképesség, az adaptivitás,
- az erőforrások hatékony felhasználása,
- a fennmaradás és a gyarapodás képessége.

Mindezek mellett nagyon fontos elem a jól értelmezett puritánság.

Az elmondott kölcsönhatások egy folyamatábrában összefoglalhatók. A címe: „Az (iskolai) szervezet logikai hálózata”. Az ábrán végig haladva – figyelembe véve a hatásokat – könnyen azonosíthatjuk és felfedezhetjük a különböző minőségbiztosítási rendszerek módszereit, beavatkozási pontjait és filozófiáját.

Az ábrán nem látunk start- és stop-állapotokat, hanem folyamatos, ellenőrzött működést. Így mindenekelőtt az a comeniusi tanítás érvényesül, ami szerint

„A minőség szokás, nem egyszeri tett.”

Egy (iskolai) szervezet működtetésének logikai hálózata

A sikeres működtetéshez mind az ISO, mind a TQM minőségfilozófiai elvet kellő arányban alkalmazni kell. A „*célok, feladatok, küldetés ...*” ponton a környezeti igények, elégedettségek ugyanúgy megjelenhetnek, mint egy magasabb rangú rendszer által megkövetelt „szabványos működés”.

Az eróziós hatások miatt jelen van az *állandó szervezetfejlesztés* szükségessége és lehetősége is. Az ún. *kétkörös tanulás* természetes módon és célszerűen a felvázolt működés sajátja.

A nyitott, valamint irányított önértékelés funkcióit a mérőrendszer és az információ-feldolgozó „egység” látja el. A *partnerközpontú* működés a „*célok, feladatok...*” ponton jelenik meg.

A *folyamatirányítás* PDCA ciklusa a fenti ábra központi része. Nyomon követhető a kimeneti jellemzők folyamatos mérése – értékelése, és a mérési eredmények alapján a bemeneti jellemzők célszerű változtatása. Előfordulnak olyan esetek is, amikor a visszacsatolás már nem tudja a rendszert a kívánt állapotba hozni. Ilyenkor legtöbbször a rendszer szerkezeti változtatására van szükség. Szervezetekre vonatkoztatva ezek lesznek az átszervezés, átalakítások és újabb szervezeti egységek létrehozásának időszakai.

A *minőség*, a minőségbiztosítás, minőségfejlesztés fogalmak elmaradhatatlan kísérője a *siker*. A tanulók, a tanárok, az alkalmazottak és egyáltalán a szervezet, az intézmény sikere. Így a *siker megfelelés* az elvárásoknak, a kitűzött céloknak, de a siker a *gyarapodást* is feltételezi. Gyarapodást testi-lelki igényeinkben, szellemiekben, tudásban, anyagi javakban, képességekben, érzelmekben, intelligenciában.

Hogyan kapcsolódik a gyarapodáshoz a minőség? A minőség összessége azoknak a képességeknek, körülményeknek, amelyek alkalmassá teszik a szervezetet a gyarapodásra.

Egyszerűsítve: *a minőség képesség a gyarapodásra.*

A társadalmi és természeti folyamatok gyors változása a köznevelés, az iskola világát is meghatározza, így az iskolának is választ kell adni a környezettudatosság, a fenntarthatóság, az egészségtudatosság, a digitális fejlesztés kérdéseire. Napi szinten találkozunk a világban történő események és a növekvő társadalmi különbségek következményeivel, a természeti erőforrások csökkenésével, a klímaváltozással.

Ha az iskolának megvannak az „egyszerű” és alapvető pedagógiai értékei, akkor meg kell tudnia különböztetni, hogy mely hatásokra kell figyelnie, melyekhez szükséges alkalmazkodnia, melyekre és mikor kell cselekednie, és melyeket hagyhatja figyelmen kívül.

A környezet gyorsan változik. Az intézményi *szervezeti kultúrának*, ha szükséges, ehhez tudni kell alkalmazkodni.

Hagyományosan a középiskolák szervezetében a *szerepkultúra* modell a leginkább jellemző. A szerepek nem annyira emberekhez, mint beosztásokhoz kapcsolódnak. A szerepek munkaköri leírásokkal, felelőségekkel járnak. A szervezet ellenőrzött módon, felülről irányított. Az utasítások, a szerkezeti elemek és az eljárási rendek sokszor szigorú szabályokban rögzítettek. Előnye e szervezeti formának az esetlegességek kizárása, a kifinomult eljárásrendek és egyfajta kiszámíthatóság. Szerencsés környezetben ez a szervezetnek biztonságot ad.

Az ilyen szervezetekben nehéz gyors változásokat keresztülvinni, egyéni, személyre szabott elvárásokat megfogalmazni. **Nem viseli el az egyén függetlenségét**, hisz nem egyéniségekkel, hanem foglalkozásokkal, szerepekkel építkeznek. Az új belépőknek el kell sajátítani a részletes „szabálykönyvben” leírtakat és ezt kell végrehajtaniuk. A szabálykönyv megváltoztatása időigényes.

Ez az oka annak, hogy a sikeres szervezetekben a *feladatkultúra* kerül előtérbe. A siker

érdekében ezt mi sem kerülhetjük el.

A feladatkultúra szerint az **erőforrásokat** és a **kiváló emberek** adott csoportját hozzárendeli **egy elvégzendő feladathoz**, folyamathoz. A csoportok úgy változhatnak, ahogy a feladat megkívánja. A feladatokon, a felelőségeken a szervezet tagjai megosztóznak és a képességeik szerint kiegészítik egymást. A feladatok különbözőek, az új kihívás általában lelkesítő és fejlesztő. A létrejövő csoportokban nem a tekintélytiszteltet a meghatározó, hanem a feladatmegoldás képessége. Jellemző a csoportra az elengedhetetlen együttműködés. Életerős, ötletes, fejlesztő emberek érzik jól magukat ebben a szervezetben. A dolgozók biztonsága elmarad a szerepkultúrát megvalósító szervezetben dolgozókéhoz képest.

Iskolánk szervezetére a **szerepkultúra** és arányaiban növekvő mértékben a **feladatkultúra** a jellemző. A minden évben visszatérő, szokásos feladatok biztos megoldásához kialakítottuk az eljárásrendjeinket, „szabálykönyveinket”. A **mérés-értékelés**, szükség esetén a **beavatkozás** elve érvényesül, így sikeresen szűkítettük a hibázási lehetőségeket. Ezeknek a megtartása fontos a továbbiakban is.

A gyorsan változó környezetre, az emberi egyéniségek, tehetségek kibontakoztatására, mint ahogy fentebb kifejtettem, a feladatkultúra **arányának a növelése** elengedhetetlen. Ezzel megvalósítható, hogy a kollégák nem csak egy szerepkörben tudnak munkálkodni, szigorú alá-fölérendeltség mellett, hanem tágabb teret kap a tehetségük, az egyéni elképzelésük megvalósítása.

Összefoglalva: a szervezeti kultúránkban a továbbiakban **mind a két modellnek** jelen kell lennie, **kellő arányban**, hogy ki tudjuk használni mindkét modell **erősségét**. Mindenképp szükség van erre, még ha ez nem is fog gyorsan menni és valószínűleg **érdekeket is sért**. Ezért alapvetően fontosnak tartom az iskola **demokratikus vezetését**. Minden, az iskolai élet lényegét érintő kérdésben, döntésben a tantestületnek ki kell tudni fejtenie a véleményét. Kellő színvonalú elemzések, értékelések alapján kell a szakmai döntéseket előkészíteni. A lehetőségek előzetes elemzésében az **Iskolatanács** jelentős és fontos testület.

A nevelési értekezleten sok komoly vélemény hangzik el. Ha a hangsúlyok el is tolódtak, de az iskoláról felfogott alapvető **nézeteink**, az alapvető **értékek**, lényegesen **nem változnak**. Nem változott az a készsége sem a tantestületnek, hogy minden új kihívást érzékel, és erre képes jó válaszokat is adni. Ez a tantestületi belső érték egy leendő vezető számára nagy lehetőség és **örömteli állapot** is.

Nevelési elvekről

Több oldalról bemutatjuk a mostani idők, a mostani gyermekek, a mostani élethelyzetek és a mostani megoldandó pedagógiai feladatok jellemzőit. Továbbra is olyan nevelési elv szükséges, amit úgy lehetne jellemezni, hogy a pedagógiai ráhatás nemcsak az oktatás-nevelés szavakkal megjelölhető szintéren folyik, hanem egy jóval átfogóbb területen, amire azt mondhatjuk, hogy **szocializáció**, ami az elkövetkezendő időszakban **sikerre vihető**.

Ehhez a célszerű út az úgynevezett **szakértői „hatalomgyakorlás”**. Az elkövetkező időszakban a **szakértői hatalom** szerinti szocializációs folyamat nemcsak a pillanatnyi helyzetben, de **hosszú távon** a gyakorlati megvalósíthatóságban is **megbízható eredményt** kínál. Mindamelllett az is jól látszik, hogy a többi módozatnak (jutalmazó – büntető, kényszerítő, legitim, referens) is szerepe van a hétköznapi iskolai életben. Az áttűnéseknek, párhuzamosságok megjelenésének, alkalmazásának is különös jelentősége lehet.

Látható, hogy a tanár szerepe a mai iskolában több mint oktató, több mint nevelő. A tanulók **kellő szocializálását** kell a munkájával nap, mint nap segíteni, fejleszteni, kialakítani. Ez jóval összetettebb és fontosabb feladat, mint a tudás átadása.

A tanár az egész lényével **modell** a tanuló előtt. Izgalmas kérdés, hogy e modellnek – az **ideális tanárnak** – a tanulók szemével milyennek kellene lenni. Megkérdeztük. Íme az eredmény.

Szakmailag felkészült, nagy tudása van, felkészülten érkeznek az órákra, érthetően magyaráz, tud tanítani, korrekt, nem kivételezik senkivel, igazságos, empatikus, megértő, türelmes, érdekes órát tart, interaktív, színes az órája, rugalmas, szigorú, rendet tart az órán, időben kijavítja a dolgozatokat, megjelenése ápolat, szereti a munkáját, pontos, következetes, segítőkész, az életre készítsen fel, határozott, humoros, vicces, jókedvű, kedves, aranyos, betartja a tanmenetet, nyitott a diákok felé, dinamikus órát tart, figyelmes, toleráns, olvasható az írása, emberséges.

Egy volt diákunk idézettel kezdte mondanivalóját:

„A közepszerű tanár magyaráz.

A jó tanár indokol.

A kiváló tanár demonstrál.

A nagyszerű tanár inspirál.”

(William Arthur Ward)

Ami jó érzéssel tölt el, hogy a 10 éve megfogalmazott diákgondolat a mostani JAG-osok érzéseit is tükrözi:

„Számomra a gimi nem csupán az a hely, ahol 6 éven keresztül tágítják az agyam, hanem a társadalmi élet központja is. A 800 fiatal diáktól csak úgy vibrál a levegő. Ha az ember belép a JAG-ba, olyanok vagyunk mint egy család. Noha az örök az ellentét az e-sek és g-sek között, de ha a világ bármely pontján összefut két JAG-os, akkor az összetartozástól megdobban a szívünk. Igaz, hogy a menzán nem klopfolják ki rendesen a húst, hogy a B épületben kicsit hideg van télen. Sorolhatnám még a hibákat, mert ugye az iskolák sem tökéletesek, de mégis nem hinném, hogy bárhol máshol is ilyen jó lenne a fordított nap, a sítábor, a karácsony...! Szerintem büszkék lehetünk, hogy JAG-falva polgárai vagyunk!”

Érdekes az, hogy az elvárások lényegében nem változtak az elmúlt 10 évben, mert a 10 évvel ezelőtt a „Ideális tanárról” vagy ami a valósághoz közelebb áll, a „Jó tanárról” ugyanígy vélekedtek.

A tanárok is megfogalmazták az **ideális diákról** az elképzelésüket. Volt, aki csak tulajdonságokat sorolt fel, volt, aki erről a kérdésről hosszabban elgondolkodott és találó indoklásokat is írt. Volt, aki esszével válaszolt. Két idézet a tanári vélemények közül:

„... tiszteletteljesen javasolnám, az „ideális diák” fogalmának eliminálását és helyette például az „elég jó” (diák? ember?) használatát.”

(tíz gondolat felsorolása után): „Talán ez a 10 (parancsolat) közelíti meg az „ideák” világát a legjobban!”

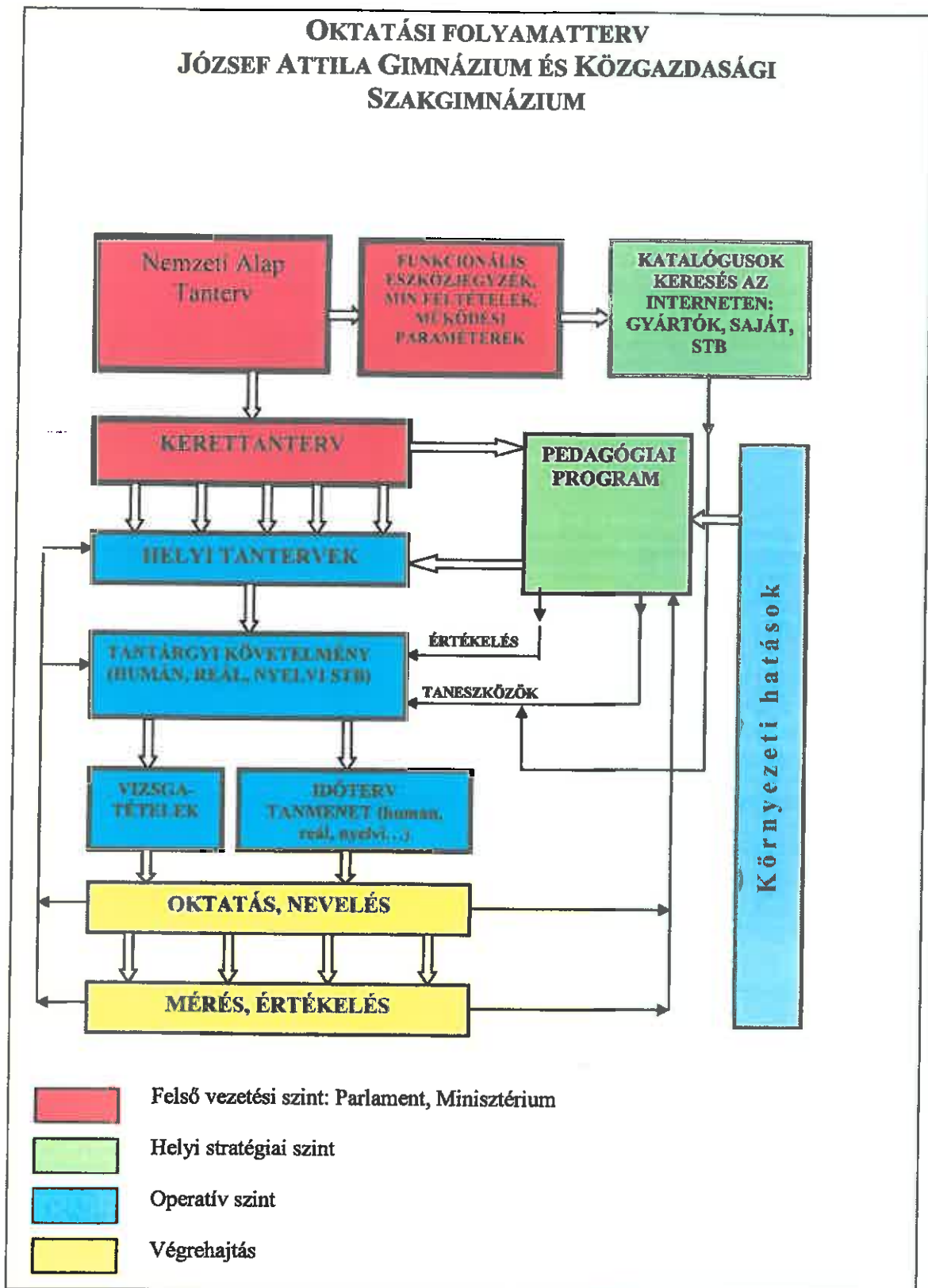
A legtöbb szavazatot kiemelten a következő tulajdonságok kapták: *tisztelettudó, szorgalmas, szereti a munkáját, érdeklődő, becsületes, nyitott, kiegyensúlyozott, jókedvű, segítőkész, megbízható.*

Itt sem ért nagy meglepetés senkit, mert jelenleg is a tanulók megítélésének értékmérői a fenti tulajdonságok.

Az oktatási folyamatok szakmai rendszere

A mindennapi életünkben az oktató munkánkhoz sok rutinfeladatot is el kell végezni. A szakszerű vezetésnek látni kell ezeknek a feladatoknak az egymáshoz kapcsolódását, döntéshozási folyamatait, a mindenfajta nyilvántartás szabályait, eljárásrendjét. Hogy ne kelljen ezt hosszú

oldalakon keresztül leírni, ezért összefoglaltuk egy beszédes ábrában. Természetesen az ábra mellett egyes szabályzatokban értelmezések, utasítások is megtalálhatók. Úgy látjuk, hogy ez az ábra a továbbiakban is alkalmas arra, hogy rendezetten át tudjuk tekinteni és végrehajtani az ismétlődő oktatási feladatainkat.

AZ ÉPÜLETEK FEJLESZTÉSÉNEK IRÁNYELVEI, A KIVITELEZÉS FORMÁI, TÉNYLEGES FELADATAI

Új létesítmények építése

Jelenleg az iskola 1,6 hektáros területe, épületei, 785 tanulónak nyújtanak élhető, nagyrészt kellemes, egészséges, jó környezetet. A jó levegő, a **szép park** az év nagy részében különleges élményt jelent.

A „B” és a „C” épület oktatási célokra csak a **szükség szintjén** alkalmas. Szerkezeti állaguk elfogadható.

A „C” épület külső homlokzatai igencsak kopottak, nyílászárói, tetőszerkezete a rossz szilárdságtani tulajdonságai miatt teljes cserére szorulna. Az iskolabővítés – a beruházás már kész építési tervvel rendelkezik, ennek az épületnek a lebontását tartalmazza.

Több alapos elemzés alapján alakult ki az elképzelés és az építési terv az **új iskolaszárny megépítésére**. Ez a szárny szervesen kapcsolódik a meglévő főépülethez és tornacsarnokhoz, az aulán keresztül az udvarhoz és egy díszes külső térhez.

Az így kialakult egységes stílusú épülettömb funkcionalista, a teret és az energiát hatékonyan használja. A ma látható jövőbeli oktatási igényeket kielégíti, középtávon demográfiailag megalapozott a befogadó képessége. A **valós igények** kielégítését szolgálja. A szükséges és elegendő férőhellyel, beépített alapterülettel, térfogattal, energiafelhasználással oldja meg a feladatot. Ez a gazdaságilag hatékony működés előfeltétele. Különös gondot fordítottak a műszaki hatékonyságra is. E mellett az épület architektúrája, stílusa, megjelenése erősíti a funkciót, szépen illeszkedik a környezetbe.

Az iskolahasználó szemével is nézve könnyen, biztonságosan üzemeltethető.

Jellemzi a jól értelmezett **puritanizmus**. Nincsenek felesleges applikációk a belső építészeti megoldásokban. A belső tér kialakításában megjelenik a szerkezet. A tervezett burkolatok, az érinthető felületek kopásállóak, könnyen, gyorsan tisztíthatók. A folyamatosan használt szerkezeti elemek (pl. ajtók) az erőteljes napi terhelést üzemszerűen bírják. A terv óvakodik az éppen aktuális divatirányzatoktól, mert egy jó iskola nem 10-20 évre épül, hanem ennek többszörösére. A látkepe a puritánság eleganciáját valósítja meg.

Kormányzati támogatással a Monori Tankerületi Központ nagy odafigyeléssel és szakmai szemmel végzi a beruházást az első lépéstől kezdve. A tervek elkészítésekor a tervező figyelembe vette az intézmény elképzeléseit, véleményét, Monor Város Önkormányzatának szempontjait is. Egy intézmény életében jó esetben 100 évenként történik ekkora fejlesztés. Öröm és egyben kihívás, hogy ennek alkotó részese lehetek. A *8. számú mellékletben* a tervek lényegi kivonatát elhelyeztem.

Az energiahatékonyságot növelő beruházások

Villamos energia

Az intézményben az éves felhasználás 2010-ig 110 MWó körül ingadozott. A legtöbb villamos energiát a világítás (átlagosan évi: 62,5 MWó), a számítógépek üzemeltetése (22 MWó) és az órvilágítás (3,05 MWó) fogyasztotta.

A **világításkorszerűsítéssel** az éves felhasználás 85-90 MWó-ra csökkent.

Adminisztratív előírásokkal (pl., hogyan kell a tantermekben a világítási fokozatokat kapcsolni), a felhasználás folyamatos ellenőrzésével, továbbá a mellékhelyiségekben a mozgásvezérelt kikapcsolással további 4-8 % energia takarítható meg. Az új épületben így működik a világítás (folyamatos fényerőszabályozás, mozgásvezérelt kapcsolás).

A KEHOP-os energiahatékonyságot növelő két önkormányzati pályázat az „A” és a „B” épület külső nyílászáróinak a teljes cseréjét eredményezte. A „B” épület teljes, míg az „A” épület 1/3-nak a külső hőszigetelését is elkészítették. Az „A” épületre napelemeket elhelyeztek el.

Az iskolánkban a Tudományos Diákkör keretén belül évek óta foglalkozunk a megújuló energiaforrások alkalmazásával. Az új „D” épület épületszerkezete alkalmas **photovillamos panelek** (napelemek) elhelyezésére. Ezek beszerzésére az elmúlt években volt pályázati lehetőség, és minden jel szerint lesz a jövőben is. A beruházás támogatása általában **magas, 90%**. Ezt a megoldást mindenképpen szorgalmazni kell.

20 kWp teljesítményű napelem alkalmazásával évente 8-12 MWó villamos energia termelhető, ami a teljes fogyasztásunk 10%-a körül van.

A befektetett összeg **2-4 év** alatt megtérül.

Hőenergia

Éves felhasználásunk **3109 GJ** körüli érték.

Itt jelentős lehetőség van a megtakarításra. Az elsődleges lehetőség a fűtési rendszer átalakításában és a főépület hőszigetelésében van. Az intézmény fejlesztési tervében, a megvalósítandó beruházás részeként a fűtési rendszer átalakítását is elvégzik.

A **fűtési hálózat** átalakításakor szükséges, hogy a **zónázást** meg lehessen valósítani. Az időjárást követő szabályozást ki kell egészíteni a belső hőmérsékleti kiegészítő szabályozással. Nagy előrelépés lenne, ha az egész épületegység napi, illetve heti fűtési menetrendjét általános informatikai ismeretekkel lehetne beállítani és bármikor változtatni. Erre nagyon célszerűnek tűnő megoldás az, hogy a **zónaidőzítések beállítását** egyszerűen, pl. egy számítógép grafikus felületéről lehessen kezelni. Ezzel a tanítási programokhoz teljes mértékben illeszkedő fűtési zónaprogramot lehet bármikor létrehozni. A rendszerben a fűtési csövek is elrozsdásodtak, elkorhadtak. Az elmúlt években kétszer is volt ebből adódó csőtörés, vízkiömlés.

A számítások szerint a fűtési hálózat átalakításával kb. 8-10 %-os **megtakarítás** érhető el, ami jelenlegi árakon 2-5 MFt/év megtakarítást jelentene.

Az épületek hőtechnikai tulajdonságainak javítása

Az „A” és „B” épület hőtechnikai tulajdonságai a mai szabvány előírásoknak **megfelelnek**. A „D” épület már így épült meg, a „B” épület teljes és az „A” épület egy részére az elmúlt öt évben két ütemben került dryvit rendszerű **hőszigetelés** és a külső **nyílászárók** cseréjét is elvégezték. Ez a 650 kW hőszükségletet kb. **480 kW**-ra csökkentette.

Vízfogyasztás

A vízfogyasztás – ezen belül a meleg víz fogyasztása – nagy részét a higiéniai célokra használt víz teszi ki (~ 3200 m³/év). Ez a felhasználás az utóbbi 10 évben 2800 m³-ról erre a szintre nőtt. Ennek oka a tanulói létszám közel 35 fővel, az alkalmazottak száma is, a több óraadó miatt, 5 fővel növekedett. A járványhelyzet több fertőtlenítést, alaposabb kézmosást kíván.

A gazdaságos működtetés megvalósítása úgy történik, hogy kifolyás- és időkorlátozott kifolyószerelvényeken központilag előre kevert meleg vizet használunk a fürdőkben. A WC-kben takarékos, illetve infravezérelt öblítőszelepeket szereltünk fel.

Jelentős további megtakarítás egyszerűen nem érhető el, de a még meglévő szabadkifolyású szerelvényeket fokozatosan ki kell cserélni a fent említett szerelvényekre.

Épületek biztonságtechnikája, vagyonvédelme

Az iskola épületei riasztórendszerrel vannak ellátva. Az elmúlt 20 évben betörés nem fordult elő. A biztonságtechnikai rendszer felújítása szükséges a lassan 20 éves kora miatt. Ezt a feladatot össze kell kapcsolni az új iskolaszárny építésével. Egyes kritikus helyek (gazdasági bejárat, hátsó udvar, „B” épület oldalszárny, új gazdasági iroda) biztonsági kiegészítése is szükséges. A riasztórendszer rendőrségi távfelügyelet alatt áll.

Az iskola jelenlegi épületei kb. 75%-os lefedettséggel, **térfigyelő** rendszerrel vannak ellátva.

Szükséges még a nyílt terek **kritikus pontjainak** (bejáratok, udvarrészek) ellenőrzését bevonni a megfigyelőrendszerbe.

A biztonság és a fegyelem szempontjából ezek alapvető fontossággal bírnak.

Az épületeken belül kevés új megfigyelőpontot kell kijelölni, viszont a meglévő kamerákat az egyes karbantartások során fokozatosan nagyobb felbontásúakra kell cserélni.

Tűzvédelmi riasztórendszerrel csak az új „D” épület van felszerelve. Az eddigi működés alapján megállapítható, hogy a tűzeset kockázata igen alacsony (nem volt még tűzeset). Nem tartjuk szükségesnek a kiépítését az egész épületegyüttesre. Egyes helyeken (pl. könyvtár) a riasztórendszer része a füst- és tűzjelző.